

TRANSFORMING CITY BUS SERVICES

Project Ireland 2040
Building Ireland's Future

Tamhlacht > Tír an lúir

Conair Bus Lárnach

An Bealach is Dealraithí a Roghnófar
Comhairliúchán Poiblí Samhain 2019

Clár an Ábhair

1. Réamhrá	2
1.1 Cúlra	2
1.2 Cén fáth a bhfuil gréasán chonair bus lárnach ag teastáil ó Bhaile Átha Cliath?	3
1.3 Cad é BusConnects Bhaile Átha Cliath?	5
1.4 Cad iad na buntáistí a bhaineann leis an tionscadal seo?	6
1.5 Cad é atá i gceist le tionscadal na gconairí bus lárnacha?	8
2. An Bealach is Dealraithí a Roghnófar	10
2.1 An Bealach is Dealraithí a Roghnófar do Thamhlacht > Tír an Iúir	10
2.2 Achoimre ar an gconair ó Thamhlacht go Tír an Iúir	10
2.3 Príomhfhíricí	11
3. Dúshláin agus Maolaithe	12
3.1 Na Dúshláin	12
3.2 Tionchair Fhéideartha	12
3.3 An dóigh ar a thabharfaimid aghaidh ar na dúshláin sin	13
4. An Próiseas chun an Talamh a Pháil	16
4.1 An dóigh a rachaidh an tionscadal chun cinn	18
5. Páirt a ghlacadh sa chomhairliúchán poiblí	20
5.1 Tailte a d'fhéadfadh tionchar imirt orthu	20
5.2 Ceisteanna ginearálta	20
5.3 Páirt a Ghlacadh	20
6. Aguisíní	22
6.1 Treoirléarscáil	23
6.2 Léarscáileanna bealaigh	24

1. Réamhrá

1.1 Cúlra

I Meitheamh 2018, d'fhoilsigh an tÚdarás Náisiúnta Iompair (NTA) Tuarascáil Thionscadal na gConairí Bus Lárnacha. Is pléidhoiciméad an tuarascáil sin a achoimríonn tograí maidir le cur i gcrích ghréasán conairí bus lárnacha ar fud Bhaile Átha Cliath. Leagann sé amach an fhís le haghaidh foráil 230km de lánaí bus tiomnaithe agus 200km de lánaí/raonta rothar ar shé chonair bus déag.

Lánaí bus agus raonta rothar leanúnacha

As féin, in Iúil 2018 chuir an tionscadal darbh ainm **Athdhearadh ar Ghréasán Bus Bhaile Átha Cliath**, arb ionann é agus athdhearadh ar sheirbhísí bus, túis lena chéad chéim comhairliúcháin phoiblí. Roimh dheireadh Mheán Fómhair, fuarthas timpeall is 30,000 iarratas, lena n-áirítear achainíocha sínithe agus freagraí ar shuirbhéanna ar líne. Sna míonna atá romhainn déanfar athbhreithniú agus measúnú ar na hiarratais seo ar fad. Tar éis an phróisis sin, foilseofar dearadh gréasáin leasaithe i rith 2019 le haghaidh an dara comhairliúchán poiblí. Tátar ag súil leis go gcuirfear i bhfeidhm an gréasán deiridh i 2020. Is féidir an t-athdhearadh gréasáin a chur i bhfeidhm ar an ngréasán bóthair atá ann cheana le roinnt feabhsaithe ag príomhláithreacha acomhail.

Ina dhiaidh sin, tarlóidh an comhairliúchán poiblí do na sé chonair bus lárnach ghathach dhéag ar bhonn céimníthe ó Mí na Samhna 2018 go Mí na Bealtaine 2019. Pléifidh gach céim le lón áirithe conairí agus glacfar le tuairimí fúthu thar thréimhse roinnt míonna. Feidhmeoidh na céimeanna comhairliúcháin phoiblí seo mar chéad chéim i bpróiseas teagmhála agus cumarsáide mionsonraithe. Tarlóidh na nithe seo ar fad sula roghnaítear an dearadh mionsonraithe deiridh agus sula gcuirtear iarratas isteach ar chead pleinála.

Is doiciméad amháin é seo de shraith sé dhoiciméad déag, gach ceann tiomnaithe do phríomhchonair bus ar leith. Soláthraíonn an doiciméad cur síos scríofa ar an mbealach is dealraithí a roghnófar ó thíos go deireadh le léirscáileanna bealaigh tacaíochta. Míníonn an doiciméad go mion an próiseas rannpháirtíochta agus comhairliúcháin d'úinéirí réadmhaoine agus don phobal go ginearálta a d'fhéadfadh tionchar imirt orthu. Tugann sé achoimre freisin ar phróiseas pleinála agus tógála thionscadal na gconairí bus lárnacha lena n-áirítear an sceideal tuartha.

1.2 Cén fáth a bhfuil gréasán chonair bus lárnacha ag teastáil ó Bhaile Átha Cliath?

Brú tráchta – Is é brú tráchta ceann de na dúshláin is suntasaí atá os comhair réigiún Bhaile Átha Cliath agus caithfear dul i ngleic leis chun fás réigiún Bhaile Átha Cliath a chosaint agus daoine a choinneáil ag bogadh. Agus Éire ag teacht as an gcúlú eacnamaíochta tá ardú suntasach i lón na ndaoine atá ag obair agus ag taisteal ar fud Bhaile Átha Cliath. Tá lón na bhfeithiclí trádála ag ardú chomh maith le lón na dturasóirí. Tá na limistéir chomaitéireachta timpeall ar Bhaile Átha Cliath ag leathnú amach agus ag fás go leanúnach ar dhlús íseal. Is féidir limistéir a bhfuil fás iontu a sholáthar sa ghearr agus sa mheántearma le seirbhísí bus in ionad thionscadail fhadtéarmacha ar nós seirbhísí iarnróid agus Luas.

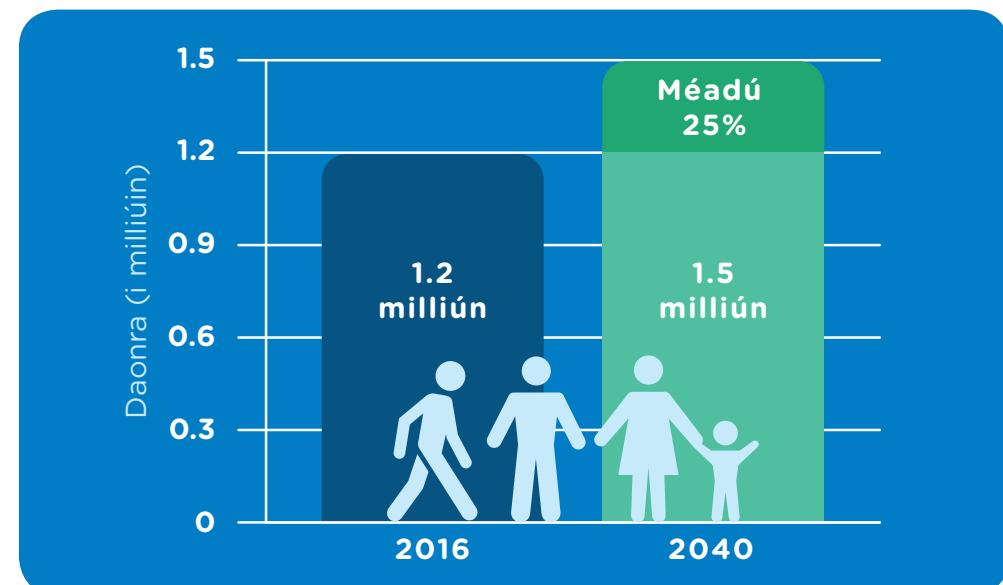
Faoi láthair tá lánaí bus i bhfeidhm ar níos lú ná an tríú cuid de na turais bus ar na conairí gnóthacha. Ciallaíonn sé seo go bhfuil busanna san iomaíocht le haghaidh spáis leis an trácht ginearálta agus mar sin bionn tionchar ag an leibhéal brú tráchta méadaitheach orthu.

Daonra ag Fás – Táthar á thuar go bhfásfaidh daonra réigiún Bhaile Átha Cliath 25% roimh 2040, go sroichfidh sé beagnach 1.5m sa réigiún. Ní mór déileáil leis an bhfás daonra ollmhór seo trí chóras iompair phoiblí d'ardchaighdeán a chur ar fáil.

Is féidir leis an córas bus an toradh seo a bhaint amach

- Ní mór duinn infheistíocht a dhéanamh sa chóras bus ós rud é gurb é an córas bus an príomhrud a bheidh ag teastáil chun ár riachtanais iompair sa todhchaí a chomhlíonadh. Tá an t-aimsíú agus an tsolúbthacht ag córas bus maith seirbhís a chur ar fáil do na forbairtí nua tithíochta, na páirceanna gnó, na hospidéil, na coláistí agus na siopaí ar fad ar fud Bhaile Átha Cliath. Is réiteach cruthaithe é agus is é an cóir iompair phoiblí is mó a úsáidtear ar fud Bhaile Átha Cliath le 67% de na turais iompair phoiblí á déanamh gach lá ar an mbus. Iompraíonn an córas bus trí nó ceithre huaire níos mó daoine ná a iompraíonn an Luas nó an Dart nó a iompraíonn na seirbhísí chomaitéireachta iarnróid.

Fás Daonra Tuartha i Réigiún Bhaile Átha Cliath

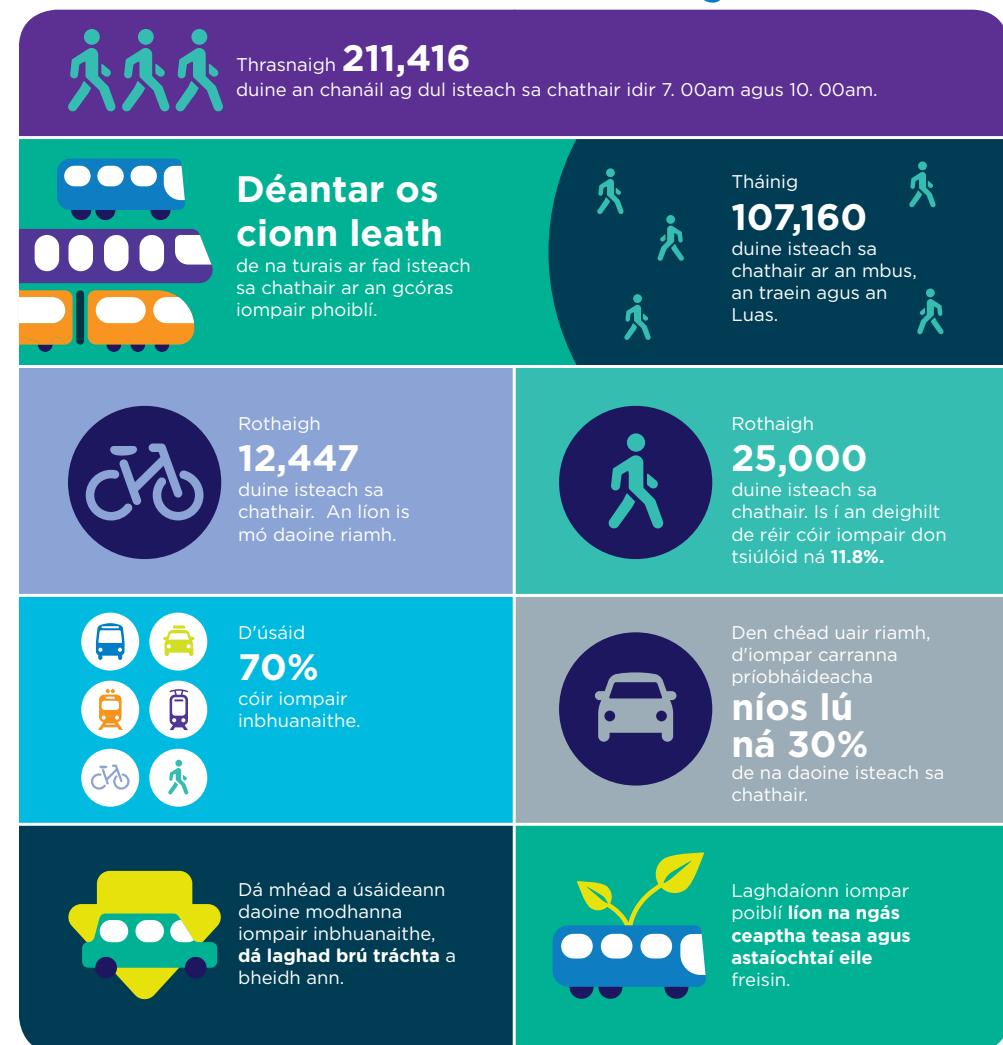

Teastaíonn ó dhaoine bheith ag rothaíocht – Ní bhaineann tionscadal na gconairí bus lárnacha le soláthar lánaí bus amháin. Faoin tionscadal seo cuirfimid ar fáil 200km d'infraestruchtúr rothaíochta leithscartha freisin chun go mbeidh an rothaíocht níos sábhálte agus níos mealltaí ná a bhí riamh. Is bunchloch an tionscnamh seo do ghréasán rothaíochta ginearálta Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath.

Tá ardú 43% i líon na ndaoine a thaistealaíonn chuig an obair ar rothar ó 2011. Léiríonn an fás seo go soiléir go bhfuil daoine ag roghnú a bheith ag rothaíocht. Tacóidh an tionscadal seo leis an treocht sin agus is cuid lárnach den tionscnamh é córas iompair inbhuanaithe a chruthú do dhaoine ar fud Bhaile Átha Cliath. Cuirfidh áiseanna rothaíochta sábhálte thar na 16 chonair bus lárnacha timpeallacht oiriúnach ar fáil inar féidir le daoine, teaghlaigh agus a bpáistí a bheith ag rothaíocht cibé áit gur mian leo nuair is mian leo.

Teastaíonn ó dhaoine iompar poiblí a úsáid – Eascaíonn an gá gréasán conairí bus lárnacha a thógáil as an méadú atá ag teacht ar bhrú tráchta agus as an athrú suntasach atá le brath agus níos mó daoine ná riamh ag roghnú iompar poiblí a úsáid. Teastaíonn ó dhaoine iompar poiblí a úsáid agus ba chóir go mbeadh córas bus iontaofa agus éifeachtach ar fáil dóibh. Bunaithe ar fhigiúirí thródam na canála i 2017, tá 70% de na daoine atá ag taisteal isteach sa chathair gach maidin ag úsáid cóir iompair inbhuanaithe agus an chuid is mó díobh ag taisteal ar an mbus. Ní úsáideann ach 30% de na daoine carr le taisteal isteach i lár na cathrach gach lá agus dá bhrí sin ní mór an méid spáis a chuirtear ar fáil do riachtanais iompair inbhuanaithe a bheith ag teacht leis an bhfigiúr sin.

Staidrimh maidir le Tródam Chánála Bhaile Átha Cliath 2017 - 7am go 10am

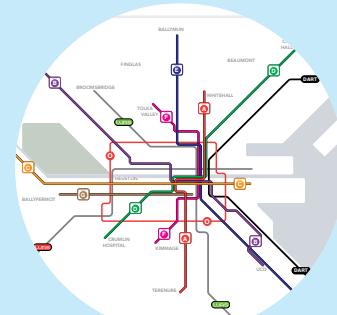
1.3 Cad é BusConnects Bhaile Átha Cliath?

Is clár infheistíochta suntasach é BusConnects Bhaile Átha Cliath a bhfuil mar aidhm aige iompar poiblí i mBaile Átha Cliath a fheabhsú.

Tá sé mar aidhm aige an córas bus reatha a leasú ó bhonn trí chlár comhtháite 10 mbliana de ghníomhaíochtaí comhtháite a chur i bhfeidhm d'fholamh córas busanna níos éifeachtaí, níos iontaofa agus níos fearr a chur ar fáil do níos mó daoine.

- Gréasán conairí bus nua a thógáil chun go mbeidh turais níos tapúla agus níos iontaofa.
- Gréasán nua lánaí rothar/raonta rothar.

- Athdhearradh ghréasán bus limistéar Bhaile Átha Cliath chun gréasán níos éifeachtúla a chur ar fáil le bealaí ardmhinicíochta, cuarbhealaí nua agus seirbhísí bus níos rialta.

- Córas ticéadaithe den chéad scoth a fhorbairt.
- Cur i bhfeidhm córas íocaíochta gan airgead tirim.
- Struchtúr táillí simplithe.

- Libhré busanna nua a chur ar fáil i stíl chomóntha thar na hoibreoirí ar fad.

- Stadanna agus foscadáin bus nua le comharthaíocht agus eolas níos fearr.
- Cur ar fáil suíomhanna Páirceála agus Taistil bus-bhunaithe i bpriomháiteanna.

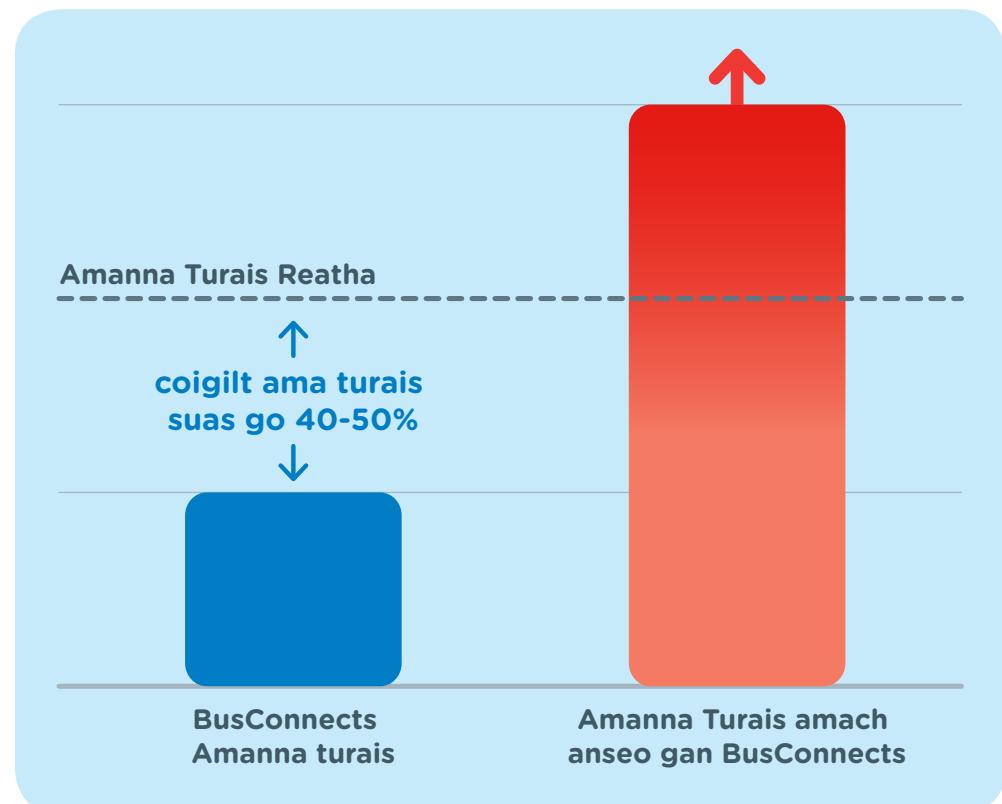
- Aistriú chuig flít busanna nua le teicneolaíochtaí feithileastaíochtaí ísele.

1.4 Cad iad na buntáistí a bhaineann leis an tionscadal seo?

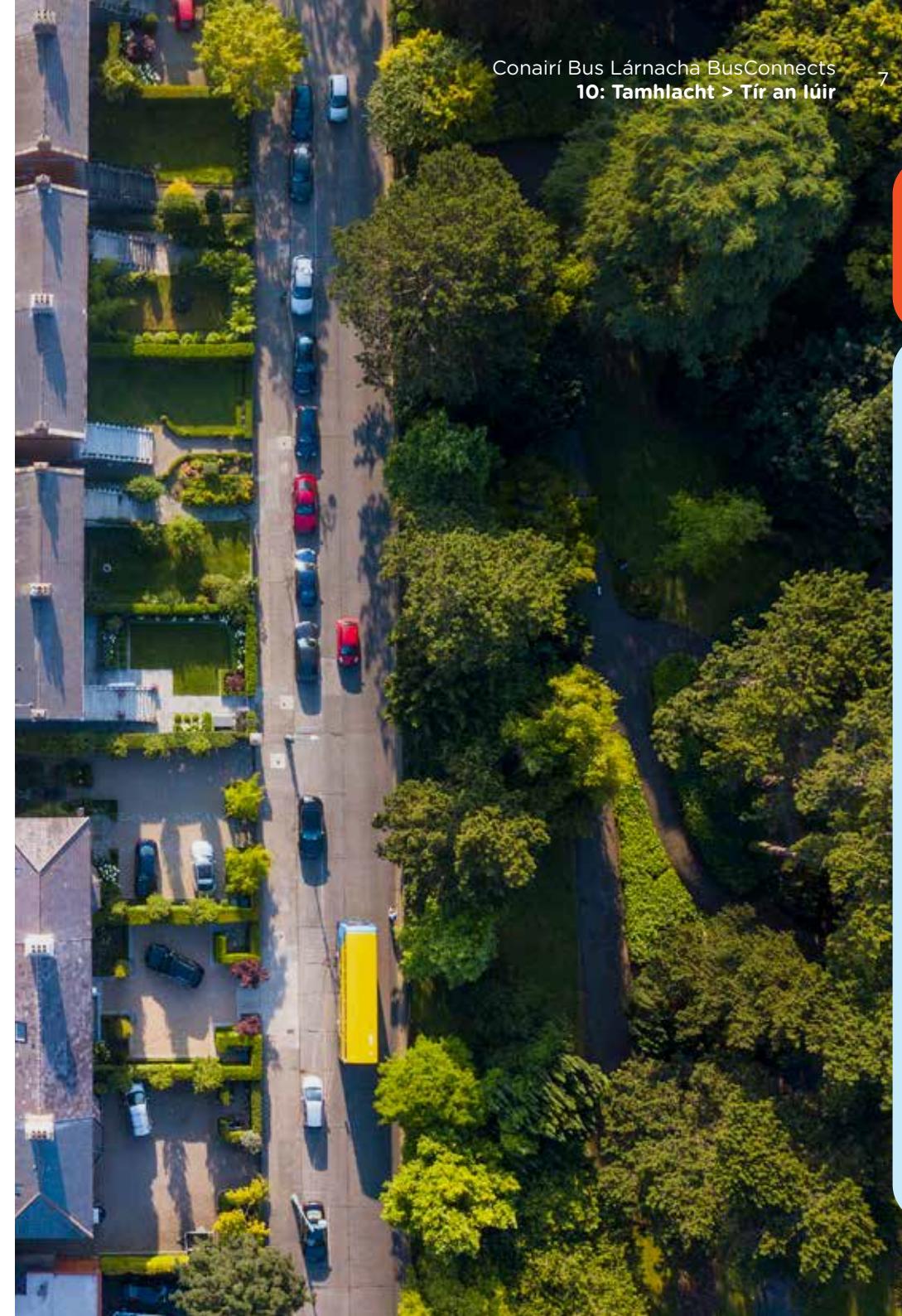
- ➊ **Am a Shábháil ar Thurais** – Sábhálfar suas go dtí 40-50% ar amanna turais ar gach conair de bharr thionscadal na gconairí bus lárnacha. Féadfaidh lánaí bus tiomnaithe luas agus iontaofacht thaisteal ar bhusanna a mhéadú go suntasach. Má chuirtear feabhas ar amanna taistil agus má laghdaítear an lín ama a chaitheann daoine an turas chun na hoibre a dhéanamh beidh taisteal ar bhusanna níos mealltaí agus beidh níos lú daoine ag brath ar charrthaisteal. Dá mhéad agus atá an córas bus áisiúil, is tapúla a bheidh an t-athrú módúil a dhéanann daoine ón gcarr chuig an mbus. Ní hamhán go mbainfidh úsáideoirí reatha busanna agus rothaithe tairbhe as ach beidh comaitéirí sa todhchaí in ann leas a bhaint as córas níos fearr agus na lánaí bus agus rothaíocht á dtógáil.
- ➋ **Inrochtaineacht do gach duine** – Is ionann inrochtaineacht agus cumas na ndaoine a gceann scriibe agus na seirbhísí atá uathu a bhaint amach. Tá leibhéal luaineachta agus costas taistil na ndaoine i gceist leis seo. Tá na mílte daoine ar fud Bhaile Átha Cliath nach féidir leo carr a thiomáint, nach bhfuil carr acu agus atá go hiomlán spleách ar an tseirbhís bus. Feabhsóidh na hoibreacha feabhsúcháin ar lánaí bus an rochtain atá ag daoine aosta agus daoine maol-luaineachta ar sheirbhísí bus mar go mbeidh na busanna ar fad insroichte agus beidh na stadanna bus, na foscadáin bus agus na cosáin feistithe ar bhealach a éascaíonn bordáil agus tuirlingt ó bhusanna.

➌ **Áiseanna rothaíochta níos fearr** – Mar chuid den tionscadal seo, cuirfear ar fáil áiseanna rothaíochta a bhfuil géarghá leo ar fud réigiún na cathrach. Cuirfear ar fáil os cionn 200km d'áiseanna rothaíochta ardchaighdeáin ar fud na 16 chonair bus ghathach. Déanfar na raonta rothar nua nó feabhsaithe seo a leithscaradh ó na lánaí bus agus ón trácht ginearálta nuair is féidir.

Coigilt Ama do Thurais

- ➁ **Coisithe agus Lárionaid Uirbeacha Áitiúla-** I dteannta na lánaí bus agus na háiseanna rothaíochta, is deis é seo limistéir áitiúla a fheabhsú. Tá an tionscadal seo dirithe ar feabhas a chur ar chúrsaí do chomaitéirí agus don phobal a mhaireann timpeall ar na conairí bus. Cuirfear feabhas ar chosáin, ar shiúlbhealaí agus ar thrasrianta coisithe ar feadh gach bealach. Cuirfear ar fáil maoiniú agus infheistíocht do lárionaid uirbeacha áitiúla chun thírdhreachanna agus taithneamhachtaí allamhúigh a thógáil.
- ➂ **Cathair inbhuanaithe a thógáil agus dul i ngleic leis an athrú aeráide** - Trí chóras bus níos fearr a chur ar fáil do Bhaile Átha Cliath, is féidir linn cathair atá níos tarraingtí ó thaobh cónaithe, oibre agus turasóireachta a chruthú. Tá córas iompar poiblí maith riachtanach chun tacaíocht a thabhairt do ghníomhaíochtaí eachnamaíochta cathrach agus féadann sé freisin aghaidh a thabhairt ar an gá atá le cáilíocht an aeir a fheabhsú agus astaíochtaí CO₂ a laghdú. Is tosaíocht don Rialtas aghaidh a thabhairt ar dhúshlán an athraithe aeráide agus is príomhghhné den réiteach atá aige daoine a spreagadh chun an córas iompar poiblí a úsáid.

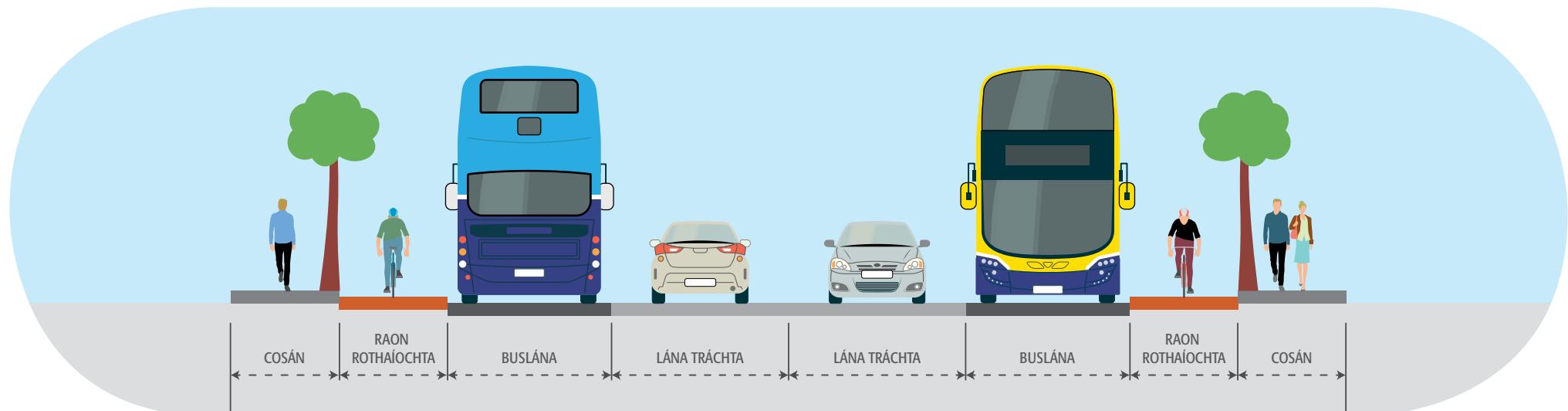

1.5 Cad atá i gceist leis an tionscadal conairí bus lárnacha?

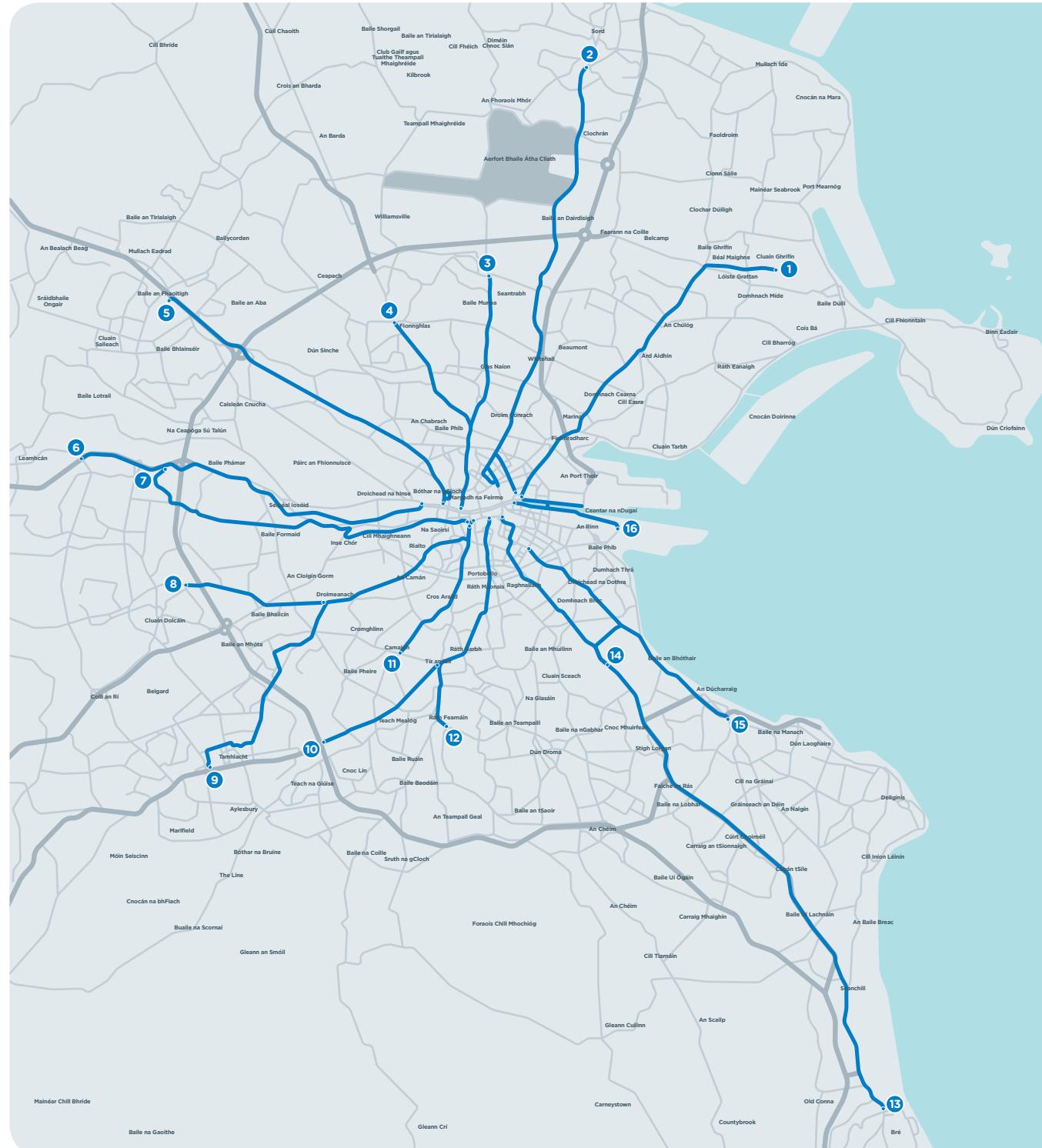
Molann tionscadal na gconairí bus lárnacha soláthar 230 ciliméadar lánaí bus ar shé cheann déag de na conairí bus is gnóthaí agus 200 ciliméadar lánaí agus raonta rothar, rud a foilsíodh sa phléidhcoiciméad, Tuarascáil faoi Thionscadal na gConairí Bus Lárnacha, i Meitheamh 2018.

Taispeánann an leagan amach thíos an leagan amach ar mhaith linn a bheith ag gach conair. É sin ráite, is doiligh an leagan amach optamach seo a bhaint amach go praiticiúil agus tá réitigh mhialartacha molta againn in áiteanna éagsúla chun go mbeifear in ann na lánaí bus agus rothar a chur ar fáil.

Leagan Amach Optamach Bóithre

Tá lánaí bus ag teastáil chun go bhfeidhmeoidh an córas bus atá ann faoi láthair agus a bheidh ann sa todhchaí ar dhóigh éifeachtach, iontaofa agus tráthúil. Tá sé i gceist againn na conairí bus seo a fhorbairt chun go mbeidh tosaíocht leanúnach do bhusanna ar gach ceann acu – is é sin le rá, go gcoinneofar lána bus leanúnach sa dá threo chomh maith le dhá lána tráchta ginearálta. Ina theannta sin, ba mhaith linn áiseanna rothaíochta sábháilte a chur ar fáil, atá leithscartha nuair is féidir ó gach saghas fheithicle eile. Cuirfidh sé seo deireadh leis na moilleanna atá ann faoi láthair agus a bheidh ag dul in olcas agus an brú tráchta ag méadú.

An Bealach is Dealraithí a Roghnófar do Chonairí Bus Lárnacha Gathacha

1. Cluain Ghrífín go Lár na Cathrach
2. Sord go Lár na Cathrach
3. Baile Munna go Lár na Cathrach
4. Fionnghlas go Baile Phib
5. Cluain Ghrífín go Baile Bhlainséir
6. Leamhcán go Lár na Cathrach
7. Gleann na Life go Lár na Cathrach
8. Cluain Dolcán go Droimeanach
9. Na Glaschnoic go Lár na Cathrach
10. Tamhlacht go Tír an Iúir
11. Camaigh go Lár na Cathrach
12. Ráth Fearnáin go Lár na Cathrach
13. Bré go Lár na Cathrach
14. UCD Droichead na Dothra go Lár na Cathrach
15. An Charraig Dhubh go Muirfin
16. An Rinn go Lár na Cathrach

2. An Bealach is Dealraithí a Roghnófar

2.1 An Bealach is Dealraithí a Roghnófar do Thamhlacht > Tír an Iúir

Rinneadh an Bealach is Dealraithí a Roghnófar atá leagtha amach sa doiciméad seo a shainaithint tar éis measúnú a dhéanamh ar bhealaí malartacha éagsúla.

Mar chuid den phróiseas roghnúcháin bealaí, rinneadh roghanna féidearthachta a shainaithint agus a phlé agus cuireadh san áireamh an tionchar a bheadh ag na roghanna sin ar éadaín réadmhaoine, ar phatrúin thráchta atá ann cheana, agus rinneadh measúnú forleathan ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith acu ar an timpeallacht. Tá Tuarascáil Fhéidearthachta ag leagan amach sonraí na hoibre measúnaithe a rinneadh ar fáil ag www.BusConnects.ie.

De thoradh ar an obair sin, rinneadh an Bealach is Dealraithí a Roghnófar a shainaithint don chonair seo agus táthar ag lorg tuairimí an phobail ina leithanois. Tá sé tábhachtach a thuiscent nár glacadh leis an rogha seo go fóill. Ní dhéanfar aon chinneadh faoin Bhealach is Dealraithí deiridh go dtí go mbeidh an comhairliúchán poiblí seo thart agus go ndéanfar athbhreithniú ar na hiarratais a fuarthas.

2.2 Achoimre ar an gconair ó Thamhlacht go Tír an Iúir

Tosaíonn an Chonair Bus Lárnach ar Bhóthar Thamhlachta R137, taobh thoir d'acomhal an M50. Ón áit sin, téann an Chonair ar an R137 ar feadh Bhóthar Thamhlachta agus Bóthar Theach Mealóg trí shráidbhaile Theach Mealóg go dtí Crois Thír an Iúir, áit a nascann an Chonair le Conair Bus Lárnach Ráth Fearnáin. Tabharfar tosaíocht do

bhusanna ar feadh an bhealaigh ar fad, le lánaí bus tiomnaithe don chuid is mó sa dá threo, agus moltar bearta malartacha ag áiteanna atá róchúng.

2.2.1 Bóthar Thamhlachta, Bóthar Theach Mealóg go dtí Bóthar Ráth Fearnáin

Tosaíonn an scéim atá beartaithe ar Bhóthar Thamhlachta R137 in aice le D'Arcy McGees taobh thoir d'acomhal an M50. Moltar go gcoinneofar leagan amach na rianta rothar agus na lánaí bus atá ann cheana ar an R137. Le tosaíocht do bhusanna trí Thimpeallán an Lána Wellington a choinneáil, tá sé beartaithe comhartha do bhusanna amháin a chur ag gach bealach isteach chuig an R137.

Idir Timpeallán Lána Wellington agus an acomhal Bhóthar Gharrán na Cufróige, tá sé beartaithe leagan amach na lánaí bus agus na lánaí rothar atá ann cheana a choinneáil. Tugfar tosaíocht do bhusanna i gcónai ar an gcuid seo den bhealach trí chomhartha tosaíochta do bhusanna a chur isteach roimh dheireadh an lána bus. Ag acomhal Bhóthar Gharrán na Cufróige, d'fhéadfaí tréthrácht ginearálta a chur ar mhalaírt slí trí Gharrán na Cufróige chun rochtain a thabhairt do thrácht atá ag dul i dtreo Lár na Cathrach.

Idir Timpeallán Lána Wellington agus Bóthar Bhaile an Teampaill, tá sé beartaithe go gcuirfear lána bus agus lána do thrácht ginearálta i bhfeidhm sa dá threo. Tá sé beartaithe úsáid a bhaint as tógáil theoranta talún ar an dá thaobh den bhóthar le spás a dhéanamh don socrú athraithe sin. Tá cur síos ar mhéid táscach na tógála talún seo in Agusín an bhróisiúir seo. Ní chuirfear aon raon rothar tiomnaithe ar an gcuid seo den bhealach. Cuirtear raon rothar i bhfeidhm arís i sráidbhaile Theach Mealóg. Le feabhas a chur ar shábháilteacht rothaithe, tá sé beartaithe luastearainn 30km san uair a chur i

bhfeidhm idir Bóthar Gharrán na Cufróige agus sráidbhaile Theach Mealóg. Taobh amuigh d'fhorbairt Phlásóig Ghort na Fuinnseoga, ní bheidh a dhóthan spáis ann chun lána bus agus lána do thrácht ginearálta sa dá threo a chur i bhfeidhm. Ag an áit seo, tá sé beartaithe stop a chur leis an lána bus amach ar feadh achar timpeall 80 méadar agus soilse tráchta a úsáid le tosaíocht a thabhairt do bhusanna ar an gcuid seo den bhóthar.

Ag an áit a thagann an acomhal seo i dteagmháil le hacomhal Bhóthar Bhaile an Teampaill, d'fhéadfaí tréthrácht ginearálta a chur ar mhalaire slí trí Ascaill Achadh an Tobair chun rochtain a thabhairt do thrácht atá ag dul i dtreo Thír an Iúir. Tá sé beartaithe an t-acomhal sin a athrú le feabhas a chur ar áiseanna do rothaithe. Tarlóidh tógáil theoranta talún taobh ó thuaidh den acomhal chun na feabhsúcháin sin a chur i gcrích.

Idir acomhal Bhóthar Bhaile an Teampaill agus Bóthar Ghort an Dúin, tá sé beartaithe lána amháin do thrácht ginearálta agus raon rothar a chur i bhfeidhm sa dá threo. Beartaítear acomhal Bhóthar Ghort an Dúin a athchóiriú agus trasrianta túcánacha a chur isteach. Idir Bóthar Ghort an Dúin agus Bóthar Thír an Iúir Thiar, tá leithead Bhóthar Theach Mealóg an-teoranta. Ar an gcuid seo den bhealach, tá sé beartaithe lána bus amháin amach, lána trácht ginearálta amháin amach agus lána trácht ginearálta amháin isteach a choinneáil. Moltar go bhfaighfear réidh leis an lána bus sin idir Ascaill Ráth an Dúin agus Garrán Olney agus go ndéanfaí spás do raon rothar amach. Tá sé beartaithe an lána bus isteach a chur i bhfeidhm arís idir Garrán Olney agus Bóthar Thír an Iúir Thiar. Mar gheall ar thabhairt isteach an lána bus ag acomhal Phlás Olney, ní cheadófar do thrácht ginearálta atá ag dul ó thuaidh rochtain a fháil ar Bhóthar Thír an Iúir Thiar ná ar Phlás Thír an Iúir. Moltar cosc a chur ar chasadhar ar dheis ó

Bhóthar Fhearghsa go dtí Bóthar Theach Mealóg. Moltar cosc a chur ar chasadhar ar chlé ó Gharrán Olney go dtí Bóthar Theach Mealóg. D'fhéadfadh sé go mbeadh gá le tógáil theoranta talún ag an acomhal sin leis an leagan amach seo a éascú. Ní chuirfear srian ar thrácht a thagann ó Bhóthar Thír an Iúir Thiar.

Déanfar an t-acomhal molta seo a chur i bhfeidhm trí thrácht atá ag dul i dtreo Thír an Iúir a chur ar mhalaire slí tríd na bealaí seo a leanas: Bóthar Theach Mealóg R137

- ▶ Bóthar Theach Mealóg R137
- ▶ Ascaill Achadh an Tobair R112
- ▶ Bóthar Ráth Fearnáin R114

Nascann an scéim atá beartaithe leis an gConair Bus Lárnach ó Ráth Fearnáin go Lár na Cathrach ag an acomhal idir Bóthar Ráth Fearnáin agus Bóthar Thír an Iúir Thiar.

2.3 Príomhfíricí:

- ▶ Neas-líon na réadmhaointe a bhféadfadh tionchar imirt orthu: **40**
- ▶ Neas-líon na spásanna páirceála sráide a bhféadfaí a chailliúint: **15**
- ▶ Neas-líon na gcrann ar thaobh an bhóthair a d'fhéadfaí a bhaint: **15**
- ▶ Fad measta an bhealaigh: **4km**
- ▶ Fad measta an lána rothar nua: **1.2km**
- ▶ Am thuras bus reatha: **suas go dtí 32 nóiméad**
- ▶ Am thuras BusConnects: **10 - 12 nóiméad**
- ▶ Amanna thuras bus amach anseo gan BusConnects: **45 nóiméad +**

3. Dúshlán agus Maolaithe

3.1 Na Dúshláin

Tá sé tábhachtach a admháil go mbeidh roghanna deacra le déanamh chun an t-athrú mór sin ar fheidhmíocht chóras bus a bhaint amach. Ní mór na cinntí a dhéanamh anois, áfach, seachas a chur ar athló go mbeidh an fhadhb i bhfad níos measa. D'fhéadfadh roinnt de na cinntí a bheith deacair ach táthar á dhéanamh mar go gcreidimid go bhféadfadh na pleananna seo an bealach a fheidhmíonn oibreacha iompair phoiblí i mBaile Átha Cliath a athrú ó bhonn.

Is é ár ndúshlán anois ná freagairt do riachtanais cathrach nua-aimseartha trí chóras bus atá oiriúnach don fheidhm a sholáthar, atá tógtha ar shráid-dreach a théann siar na céadta. Ní gá a rá nach raibh na sráideanna deartha chun an lín daoine a bhogadh gach lá a bhfuil gá leo le taistéal isteach is amach ón gcathair gach lá. Téann cuid de fobhailte inmhéanacha na cathrach siar go dtí an ré Victeoiriach, agus bíonn leagan amach bóithre níos oiriúnaí do leibhéal tráchta nios lú acu ná an leibhéal atá inniu ann.

- Beidh orainn bóithre a leathnú;
- Beidh orainn lánaí tráchta atá ann faoi láthair a athrú go lánaí bus;
- Beidh orainn páirceáil sráide a shrianadh;
- Beidh orainn crainn agus codanna de ghairdíní tosaigh a bhaint.

Ní mhothófar gach tionchar ar an gcaoi chéanna agus beidh níos mó athruithe ag teastáil i roinnt áiteanna i gcomparáid le háiteanna eile. I gcaitheamh na mbliana rinneadh na leasuithe ba fhurasta a dhéanamh - na cinn nach ndearna mórán cur isteach ná cur isteach ar bith.

Ciallaíonn sé sin nach bhfuil aon athruithe simplí a thuilleadh ar féidir linn a dhéanamh agus a bhainfí tairbhí fiúntacha astu.

Mura gcinnimid na hathruithe seo a dhéanamh anois, beidh orainn glacadh leis mar sin go n-éireoidh Baile Átha Cliath níos plúchta ná riamh agus nach mbeidh sí chomh mealltach ó thaobh chónaithe agus oibre de dúinn féin anois agus do na glúnta atá le teacht.

3.2 Tionchair Fhéideartha

3.2.1 Athruithe tráchta

Trí níos mó tosaíochta a thabhairt do bhusanna agus don rothaíocht athróidh an chaoi a mbogann trácht timpeall na sráideanna faoi láthair. Ar chonairí áirithe, d'fhéadfadh sé go gcuirfí i bhfeidhm córas tráchta aontreo, agus go gcuirfí isteach stráicí nua do bhusanna amháin agus in áiteanna eile beidh ar thrácht bealaí nua a ghlacadh le dul isteach agus teach amach ón gcathair. Tógfar bealaí rothar nua, agus iad leithscartha go ginearálta ó thrácht fheithiclí, agus cuirfear isteach nó bogfar trasrianta coisithe in áiteanna áirithe.

3.2.2 Tógáil talún

Mar gheall go bhfuil an méid spás nach bhfuil úsáidte chomh beag ar na bóithre gnóthacha sin, is minic nach mbeifear in ann spás a chur ar fáil do na lánaí bus agus na lánaí rothaíochta leis an leithead a bheidh ar fáil. Chun an spás is gá a chruthú, beidh gá ann, in áiteanna, codanna de ghairdíní tosaigh, de chabhsaí agus do thalamh os comhair réadmhaointe tráchtála a cheannach chun spás a dhéanamh do na lánaí bus agus rothar. Bheadh gá ina dhiaidh sin ballaí gaídíní agus cabhsaí a atógáil achar gearr siar ó theorainn an bhóthair mar atá sé faoi láthair.

3.2.3 Laghdú ar Pháirceáil Sráide agus Áiseanna Lódála

Ós rud é go dtaistealaíonn na bóithre ar gá iad a leathnú trí cheantair chónaithe agus ghnó, beidh gá ann méid na páirceála sráide agus na n-áiseanna lódála a laghdú chun spás a dhéanamh don leagan amach nua.

3.2.4 Baint Crann

Mar aon leis an ngá atá ann codanna áirithe de ghairdíní tosaigh agus de chosáin a bhaint amach, beidh gá ann freisin crainn a bhaint as taobh cuid de na conairí.

3.2.5 Oibreacha Bóthair agus Ionaid Tógála

Bíonn obair thógála i gceist chun bóithre a leathnú, agus lánaí bus agus rothar a thógáil. Déanfar na bóithre reatha a thochailt, chomh maith le codanna de ghairdín agus de chosáin, áit is gá. Déanfar athdhromchlú, colbhaí, athphlandáil agus tírdhreachadh. Mar is amhlaidh is gás aon láithreán oibre agus oibreacha bóthair, beidh leibhéal áirithe torainn agus deannaigh i gceist in éineacht le hatreorú sealadach tráchta.

3.3 An dóigh ar a thabharfaimid aghaidh ar na dúshláin sin

Is léir gur dúshláin agus tionchair mhóra iad seo. Táimid ag breathnú ar gach rogha indéanta chun an tionchar ar dhaoine, ar réadmhaoine agus ar an bpobal áitiúil i gcoitinne a laghdú a oiread agus is féidir. Nuair nach mbíonn aon rogha indéanta eile ann, agus nuair a bhíonn a fhios againn gur gá crainn, codanna de ghairdíní, cabhsaí nó páirceáil a bhaint, déanfaimid cinnte de go gcuirtear bearta maolaithe cuí i bhfeidhm, nuair is féidir sin.

Mar chuid den chomhairliúchán poiblí seo, déanfaidh an tÚdarás Náisiúnta lompair teagmháil dhíreach le húnírí réadmhaoine a bhféadfadh tionchar imirt orthu agus pléifear an tionchar féideartha leo láithreach bonn. Ós rud é go mbeidh a gcuid fhadhbanna sainiúla agus pearsanta féin ag gach úinéir réadmhaoine aonair, cuirfear ar fáil foireann teagmhála thiomnaithe chun caidreamh a dhéanamh leis an ngrúpa seo ar bhonn duine le duine.

Tá prionsabail ann le haghaidh maolaithe, cúitimh reachtúil agus gnáthchúitimh, a chloífidh an tÚdarás Náisiúnta lompair leo mar chuid den phróiseas pleánala reachtúil. É sin ráite, seo thíos cuid de na bearta a bhfuil sé i gceist againn a chur i bhfeidhm. Ní liosta cuimsitheach é seo agus samhlaíonn muid go mbeidh orainn bearta eile a chur i bhfeidhm.

3.3.1 Athruithe Tráchta

Nuir a dhéantar trácht ginearálta a chur ar mhalaírt slí nó a athreorú, cuirfear ar fáil comharthaíocht agus marcanna bóthair chun go mbeidh daoine in ann a mbealach a aimsiú. Cuirfear bearta i bhfeidhm le cinntíú nach dtarlóidh "aicearraí sciurde" de bharr an tráchta atreoraithe. Freisin, coimeádfar rochtain áitiúil áit a dtógfar isteach codanna bus-amháin nó córais aonbhealaigh do chónaitheoirí agus d'fhoirgnimh ghnó.

3.3.2 Tógáil talún

Áit a ghlactar seilbh ar thailte, ar nós codanna de ghairdíní agus de chabhsaí, chun an bóthar a leathnú, ceannóidh muid cuid de na gaídíní tosaigh agus na cabhsaí ó na húnírí réadmhaoine; cinnteoidh muid go ndéanfar na gaídíní athírdhreachú agus a athphlandáil, go ndéanfar na cabhsaí a chur ar ais agus go n-iocfar cíteamh d'úinéirí don chuid den ghairdín agus cabhsa a chailltear dá bharr agus don chur isteach.

Áit a mbeidh ballaí nó fálta príobháideacha nó poiblí á bhaint, tógfar arís ballaí na ngairdíní agus cuirfear isteach fálta áit ar giorraíodh gairdíní nó gur tharla aon tionchar eile dóibh. Freisin, áit a mbeidh ballaí agus fálta poiblí nó gnó a bhaint tógfar arís iad agus cuirfear cinn nua ar fáil.

3.3.3 Páirceáil sráide agus Áiseanna Lódála

Áit a ghearrtar siar ar pháirceáil sráide agus áiseanna lódála, déanfaimid iarracht socruithe eile, nuair is féidir sin, a chur ar fáil in aice láimhe do chónaitheoirí agus do ghnólachtaí.

3.3.4 Crainn

Áit a bhaintear crainn ó thaobh an bhóthair nó ón gcosán, cuirfimid i bhfeidhm clár athphlandála cuimsitheach. Sa chlár seo bainfear úsáid as crainn réamh-fhásta aibí nó leathaibí nuair is cuí agus, nuair is féidir sin, cuirfear iad chomh gar agus is féidir do na háiteanna tosaigh.

3.3.5 Feabhsuithe ar Lárionaid Uirbeacha

Beidh muid ag lorg ceantar ar na conairí gnóthacha áit a mbeifear in ann na spáis áitiúla reatha agus an tírdhreachadh reatha a fheabhsú. Tá sé tábhachtach an deis seo a thapú ní hamháin chun an méid a bheidh bainte a sholáthar arís ach freisin chun na ceantair áitiúla a fheabhsú. Chun é seo a dhéanamh, rachaimid i gcomhairle leis na húdarás áitiúla maidir lena leithéid d'fheabhsuite ar lárionaid uirbeacha agus lorgóimid le chéile bealaí chun timpeallachtaí áitiúla taitneamhacha a chruthú.

3.3.6 Oibreacha Bóthair agus Ionaid Tógála

I rith na gcéimeanna tógála, déanfar na suíomhanna a logánú agus a bhainistiú ar bhonn bóthar ar bhóthar. Beidh sé riachtanach nádúr cónaithe go leor de na bóithre a choimeád i gcuimhne agus méid gach láithreán oibre chomh maith leis na huaireanta oibre á n-oibriú amach. Beidh bainistíocht tráchta an-tábhachtach chun trácht a choimeád ag gluaiseacht agus déanamh cinnte go gcoimeádfar rochtain áitiúil do dhaoine agus do sheachadtaí.

4. An Próiseas chun Talamh a Pháil

Áit a rinneadh an tionchar féideartha ar thailte príobháideacha a shainainthint, cuirfear i bhfeidhm an próiseas seo a leanas:

Q4 2018 - Q2 2019 eiseoidh an tÚdarás Náisiúnta lompair litreacha eolais (in ionad fógraí ordaithe ceannaigh éigeantaigh foirmeálta) d'úinéirí talún agus/nó sealbhóirí ar feadh gach Príomhchonair Bus a bhfuil tionchar féideartha ag imirt orthu. *Cuimsíonn an téarma tionchar féideartha, mar shampla, áit a nglactar seilbh ar chodanna de ghairdíní, ballaí, fálta, geataí, cabhsáí nó a dhéantar iad a átógáil chun spás a dhéanamh do leathnú bóthair.* Is éard atá i gceist leis seo ná comhrá díreach a thionscnamh idir an Údarás Náisiúnta lompair agus na páirtithe a n-imrítear tionchar orthu.

I rith 2019 chun an doiciméadú pleinála reachtúil a ullmhú, déanfar dearadh an tionscadail agus measúnacht tionchair timpeallachta a chur chun cinn. I rith an ama seo, déanfaidh an tÚdarás Náisiúnta lompair iarracht tionchar ar thailte príobháideacha a laghdú. Leanfaidh an plé díreach idir an Údarás Náisiúnta lompair agus na páirtithe a d'fhéadfadh tionchar imirt orthu chun tuiscint a fháil ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag an bhforbairt bheartaithe agus na socruithe a d'fhéadfai a chur i bhfeidhm chun an tionchar seo a laghdú nó, más féidir, a sheachaint.

Deireadh 2019 / túis 2020 críochnóidh an tÚdarás Náisiúnta lompair an doiciméadú pleinála reachtúil agus tabharfaidh sé fógra d'úinéirí na talún a bheidh tionchar á n-imirt orthu de bharr an cheannaigh éigeantaigh a bheidh mar chuid den tionscadal. Déanfaidh an tÚdarás iarratas foirmeálta chuig an mBord Pleanála chun deimhniú a fháil maidir le ceannach éigeantach na dtailte atá riachtanach chun lánaí bus agus lánaí rothar uasghrádaithe a thógáil.

I rith 2020 breathnóidh An Bord Pleanála ar an iarratas pleinála. Beidh tréimhse chomhairliúchán poiblí reachtúil ann chun ligean dóibh siúd a fuair fógra maidir le hordú ceannaigh éigeantaigh, agus don phobal i gcoitinne, iarratais agus/nó agóidí a dhéanamh don Bhord Pleanála. Má mheastar gur gá é, reáchtálfайдh an Bord Pleanála Éisteacht ó Bhéal ina dhiaidh sin. Críochnóidh an próiseas reachtúil le cinneadh ón mBord Pleanála:

1. an t-iarratas a fhormheasadh, a fhormheasadh faoi choinníollacha, nó an t-iarratas a dhiúltú; agus
2. an tOrdú Ceannaigh Éigeantaigh a dhearbhú, a leasú, nó a dhiúltú.

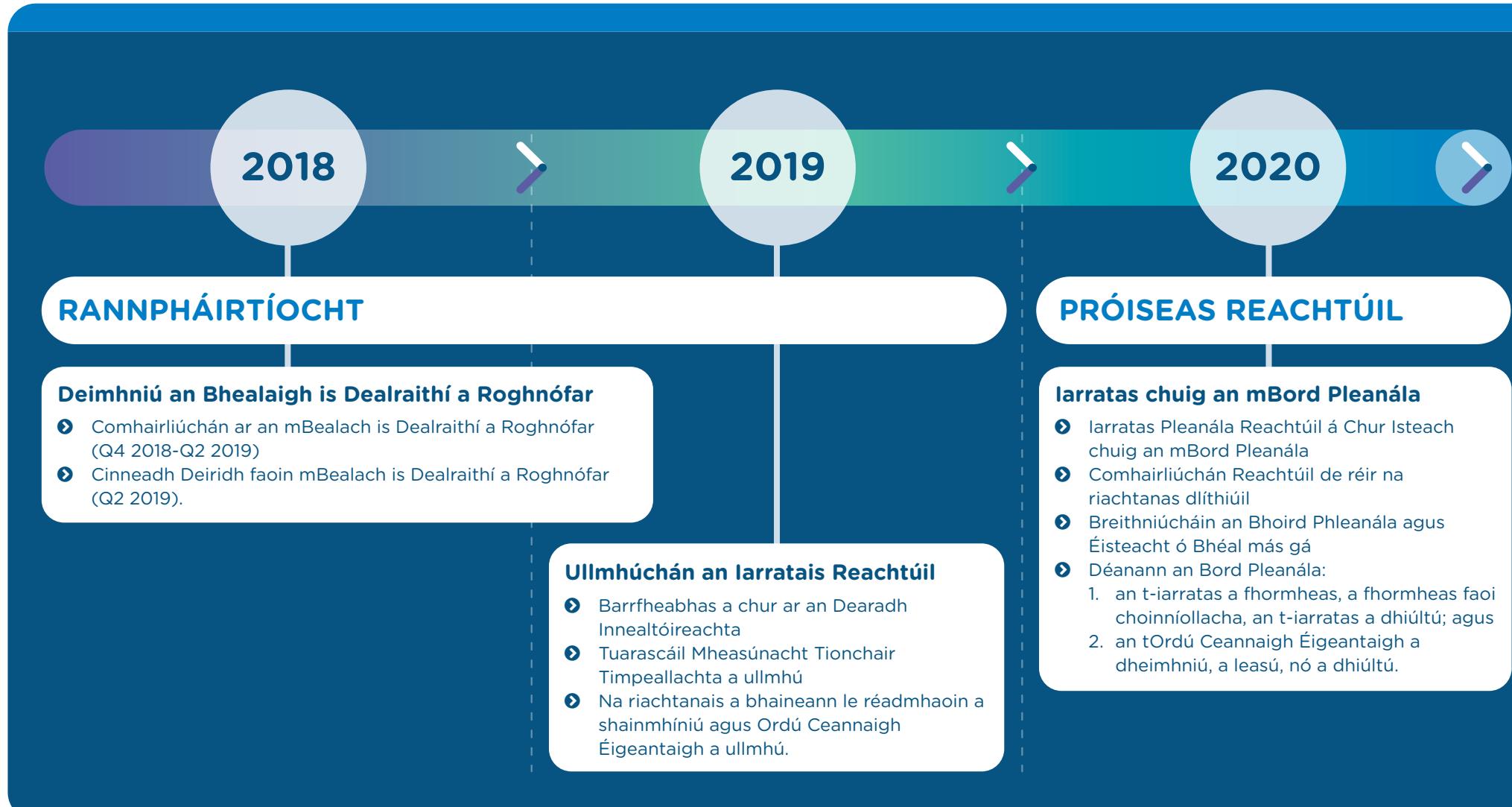
Ó 2021 ar aghaidh má thugann an Bord Pleanála formheas, tosóidh an tÚdarás Náisiúnta lompair na luachálacha agus na hidirbheartaíochtaí chun na tailte san ordú ceannaigh éigeantaigh a fháil, agus tosóidh an obair thógála. Glacfaidh tógáil gach conair bus suas go dtí dhá bhliain len é a chríochnú. Déanfar na dátaí tosaithe do gach ceann den 16 chonair a bhainistiú thar an tréimhse 2021 go deireadh 2027.

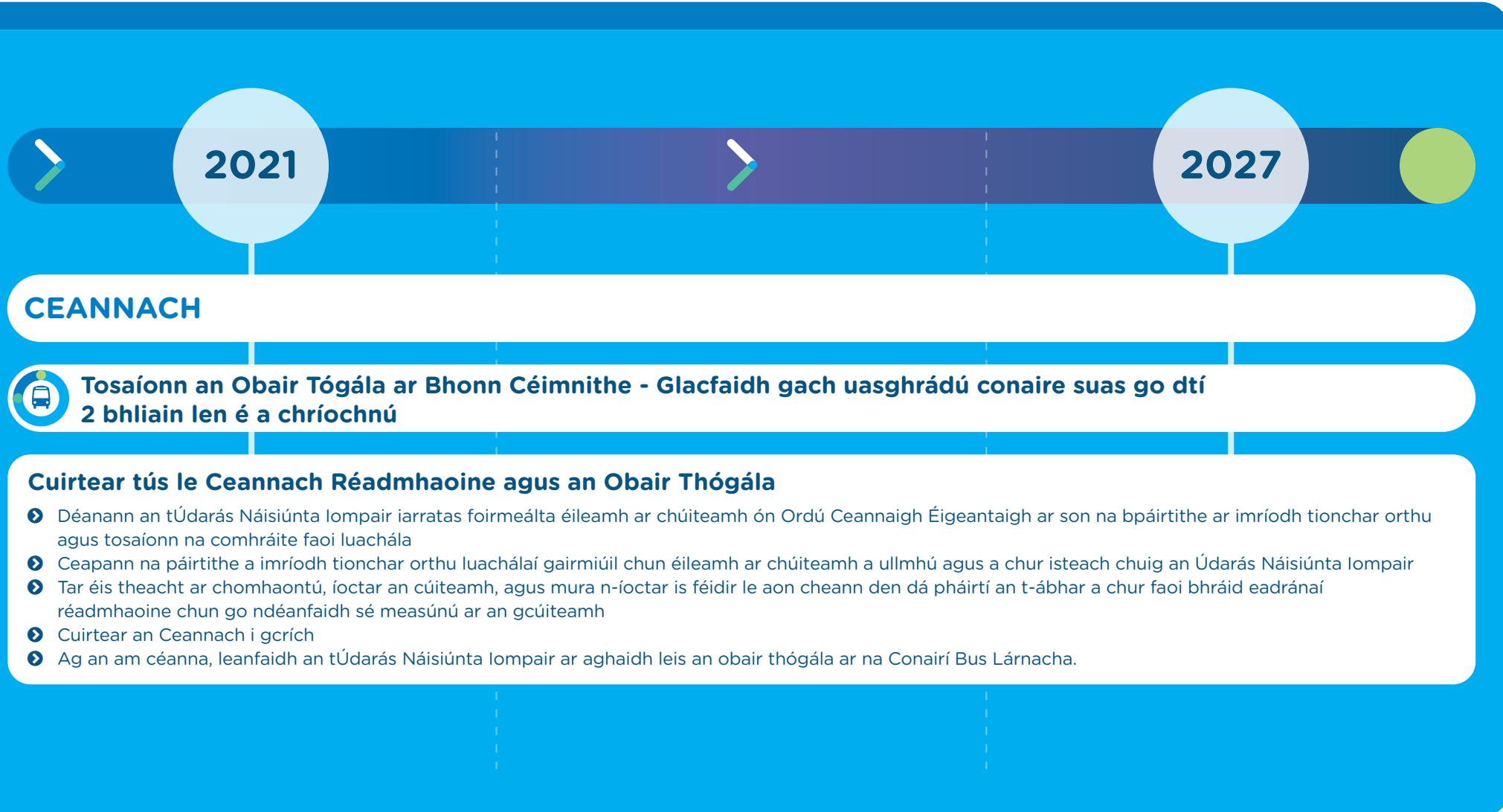

4.1

Conas a rachaidh an tionscadal chun cinn

Conas & cathain páirt a ghlacadh ann

5. Conas páirt a ghlacadh sa chomhairliúchán poiblí

Ná déan dearmad gur tograí na pleananna atá á bhfoilsíú againn agus nach ndéanfar cinneadh deiridh faoi na hábhair seo roimh a tharlóidh an comhairliúchán poiblí. Tá fáilte roimh thuairimí gach duine.

Mura dtaitníonn togra leat, ná bíodh drogall ort réiteach malartach nó rogha eile a mholadh le go ndéanfaimid é a mheas. Ná déan dearmad, áfach, gurb é busiompair an príomhchineál iompair phoiblí faoi láthair, agus sa todhchaí, d'fhormhór na gceantar i réigiún Bhaile Átha Cliath agus nach bhfuil córas iarnróid faoi thalamh indéanta go bunúsach do Bhaile Átha Cliath don chuid is mó.

5.1 Tailte a d'fhéadfadh tionchar imirt orthu

Má tá baol ann go mbeidh tionchar ag na moltaí ar do chuid réadmhaoine, tá litir faighte sa phost agat a shonraíonn conas dul i dteagmháil leis an Údarás Náisiúnta lompair. Beidh ionadaí teagmhála réadmhaoine tiomnaithe ar fáil chun bualadh le húinéirí réadmhaoine aonair agus an t-eolas is déanaí faoin tionscadal a thabhairt dóibh.

5.2 Ceisteanna ginearálta

Tá rannán tiomnaithe ag suíomh gréasáin an tionscadail www.busconnects.ie le heolas faoi Thionscadal na gConairí Bus Lárnacha. Féadfaidh úsáideoirí dul ar an suíomh chun tuilleadh a fhoghlaim faoin dtionscadal agus cóipeanna de na príomhstaidéir a rinneadh a íoslódáil.

Féadfaidh ceisteanna ginearálta a dhíriú chuig an Uimhir Shaoraghla - **1800 303 653** nó a chur tríd an r-phost chuig cbc@busconnects.ie

5.3 Conas páirt a ghlacadh

Táimid ag lorg iarratas maidir leis na moltaí atá leagtha amach sa Doiciméad Comhairliúcháin Phoiblí.

Is féidir iarratais scríofa agus tuairimí a dhéanamh:

Ar líne:

Tríd an bhfoirm ar líne sa chuid "Comhairliúchán Poiblí" de leathanach na gConairí Bus Lárnacha ar an suíomh: www.busconnects.ie

Nó tríd an r-phost chuig:

cbc@busconnects.ie

Nó tríd an bpost:

Tionscadal na gConairí Bus Lárnacha

An tÚdarás Náisiúnta lompair

Dún Scéine

Lána Fhearchair

Baile Átha Cliath 2

D02 WT20

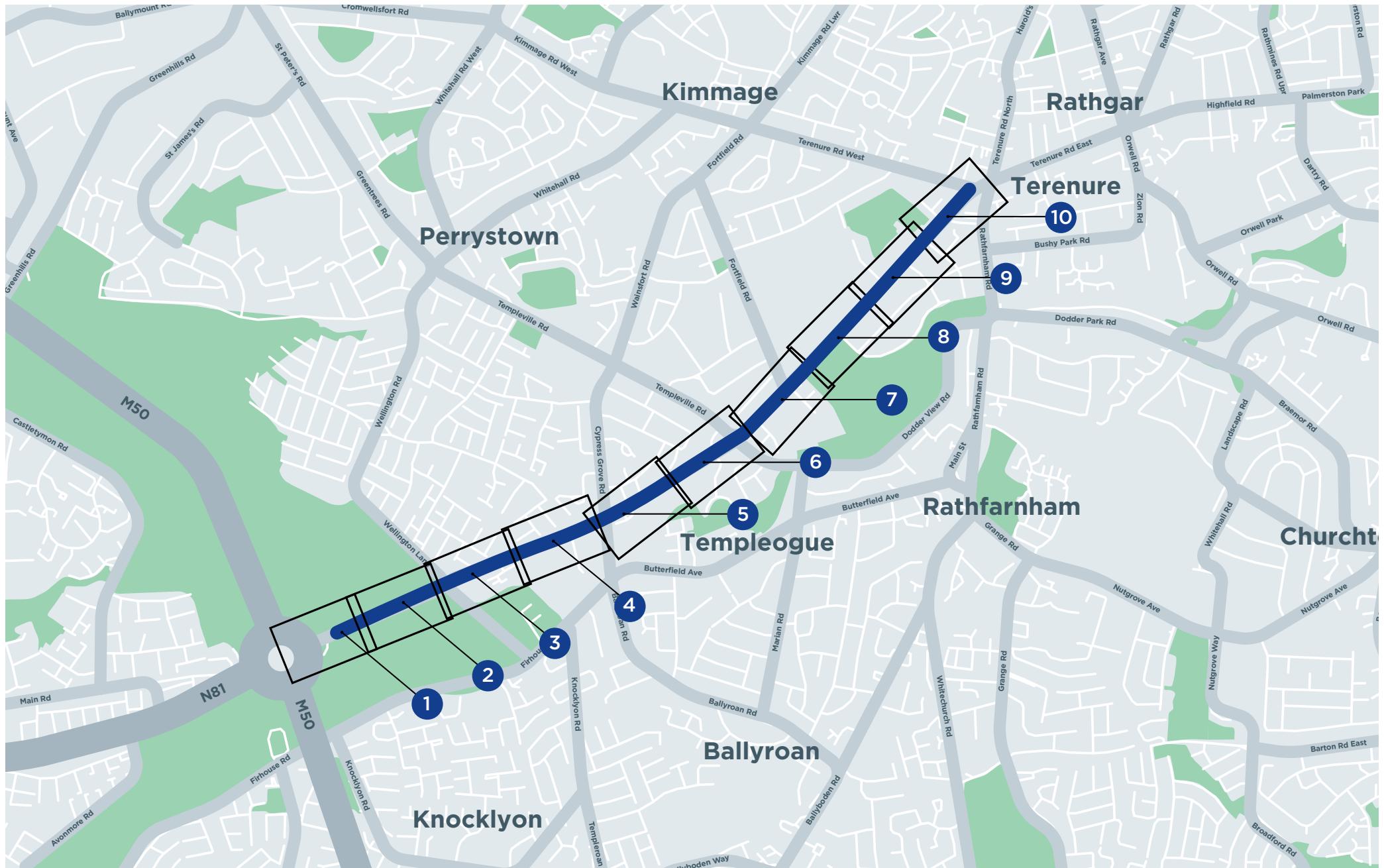
6. Aguisíní

Treoirléarscáil
Léarscáileanna bealaigh

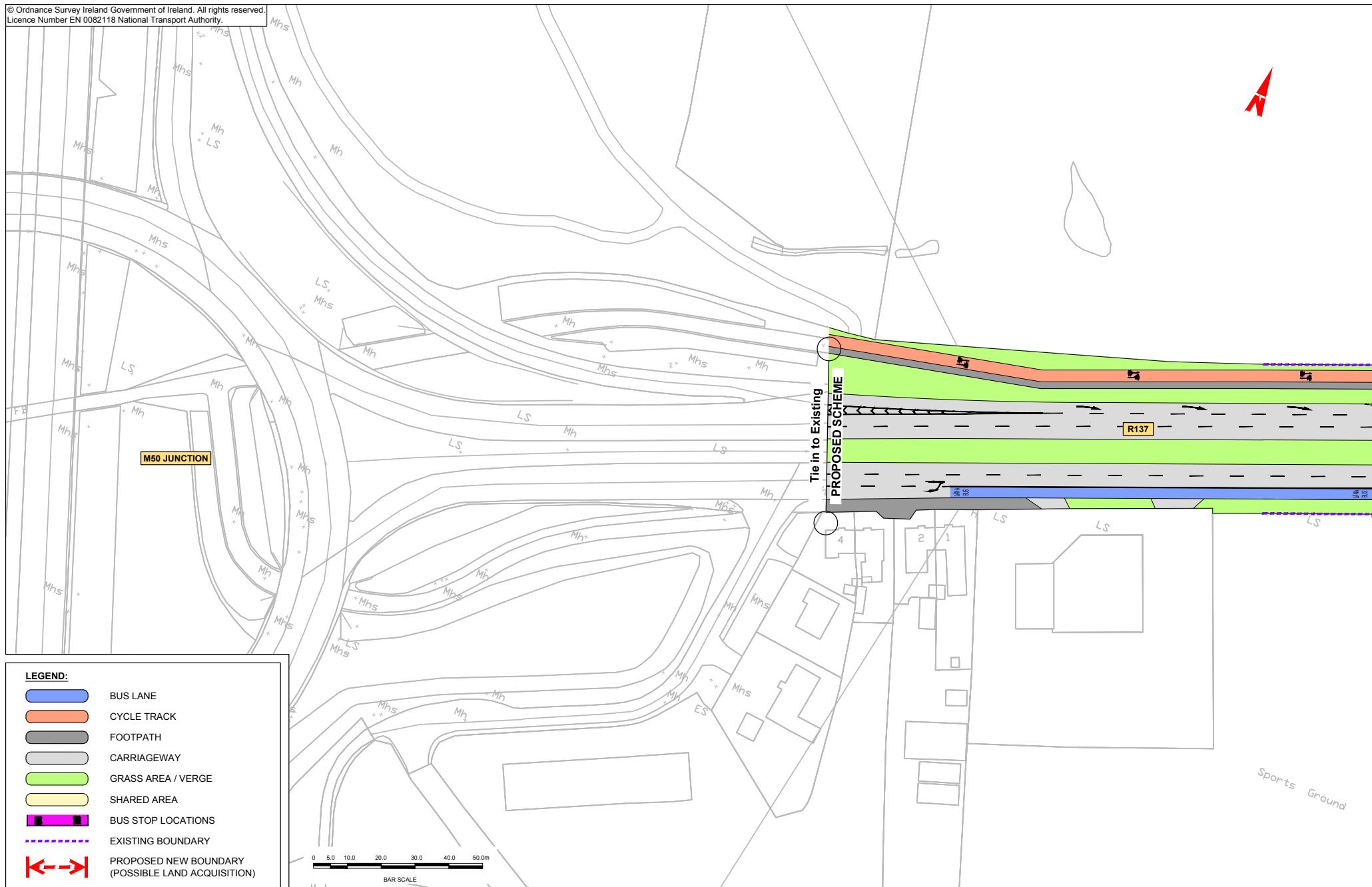
Tamhlacht > Tír an Iúir

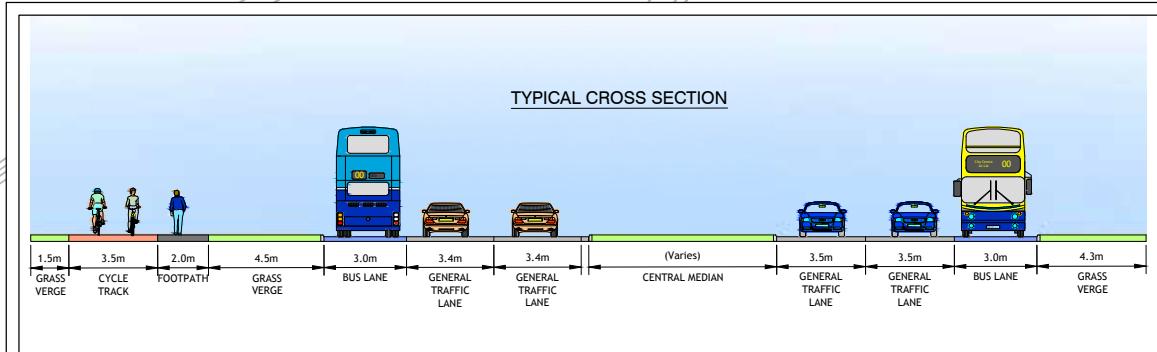
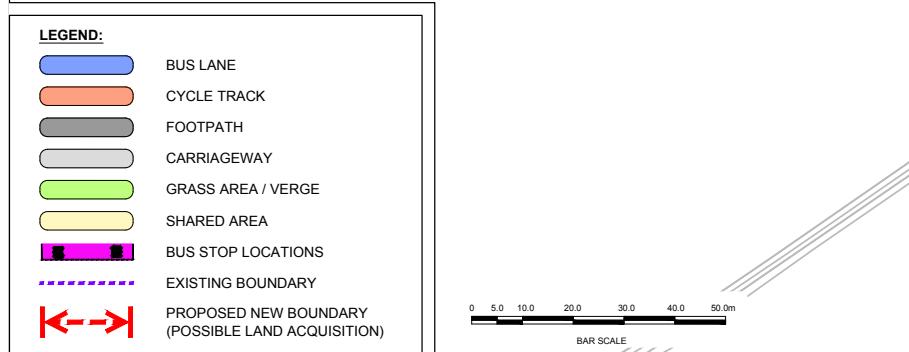
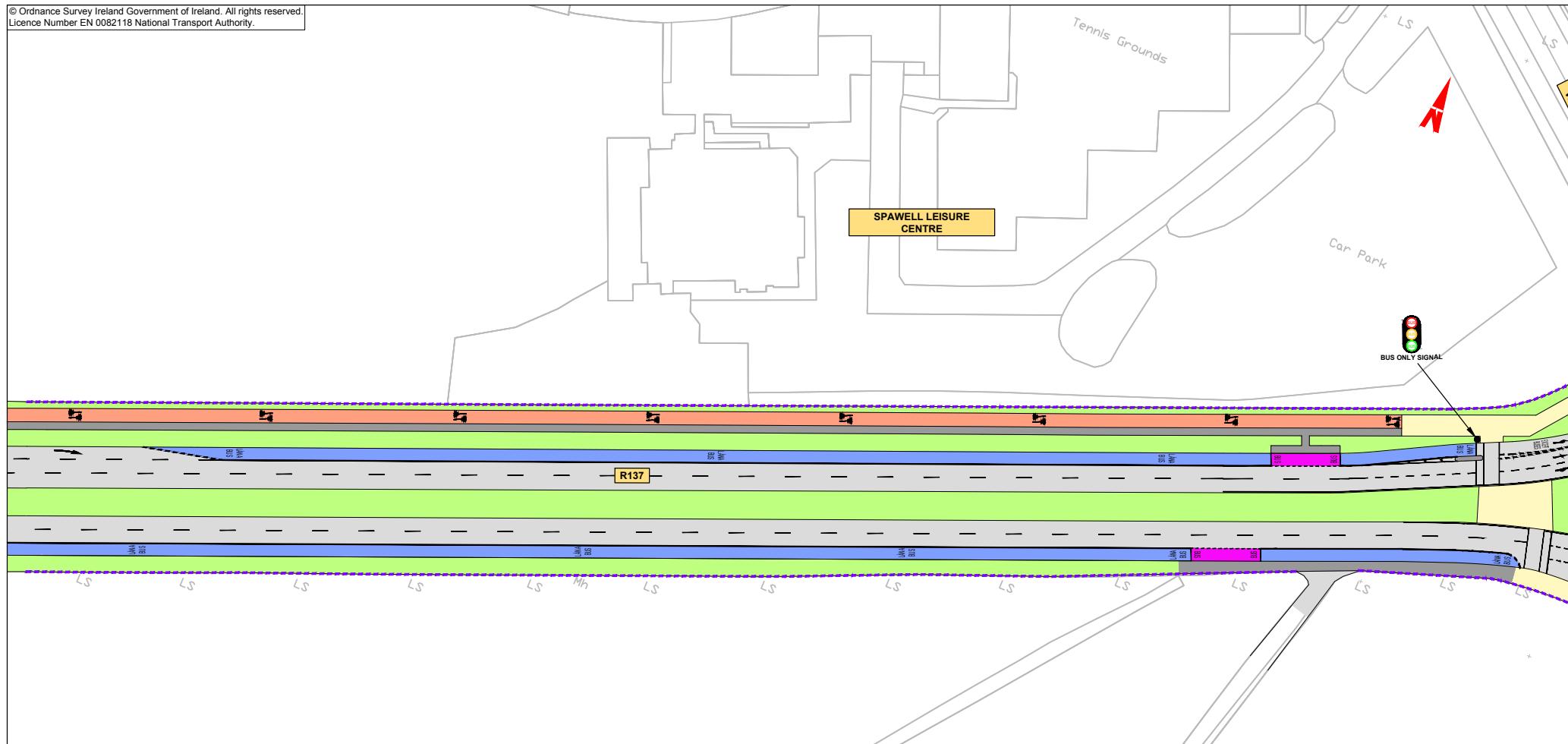
Index Map

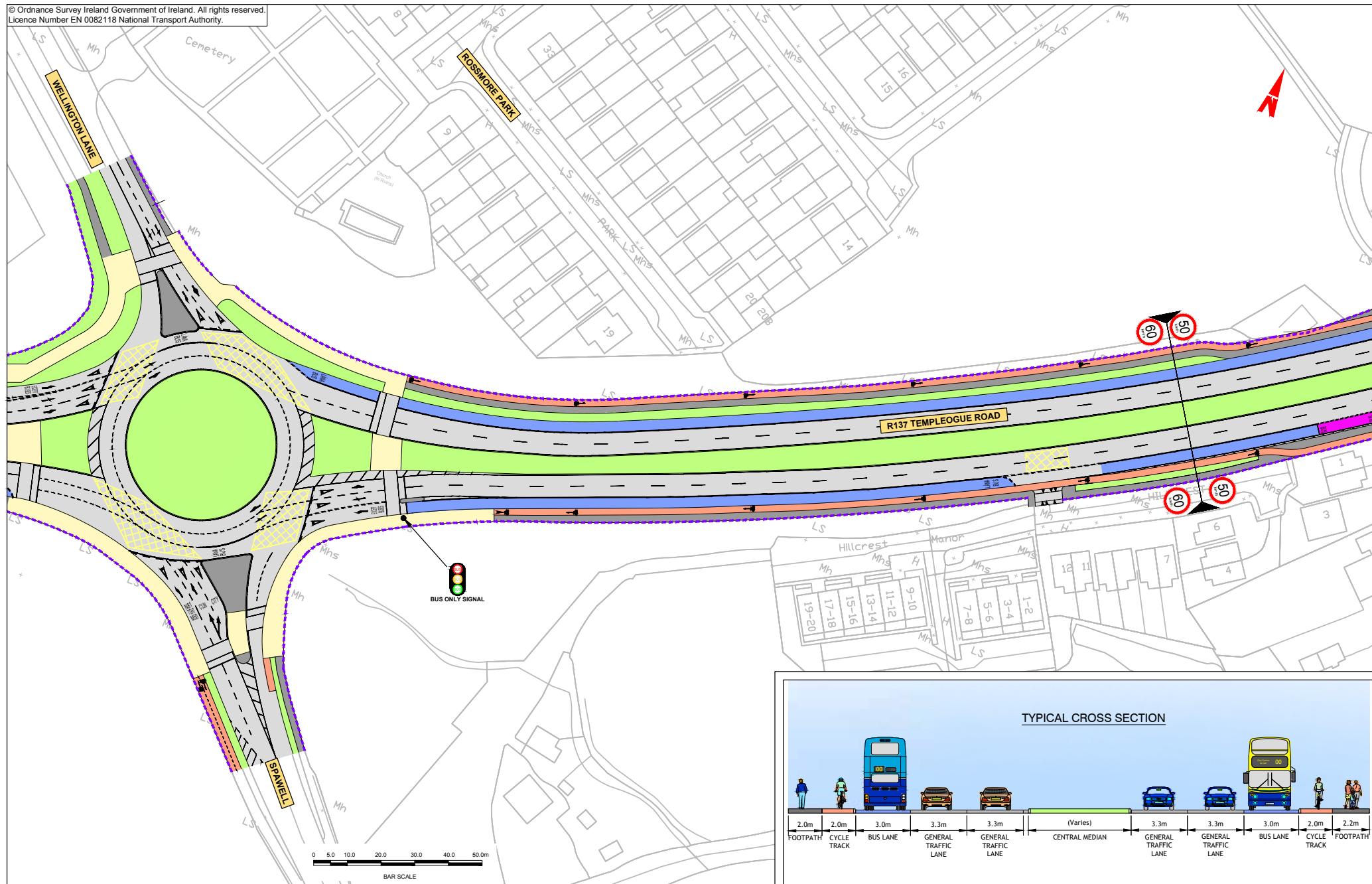

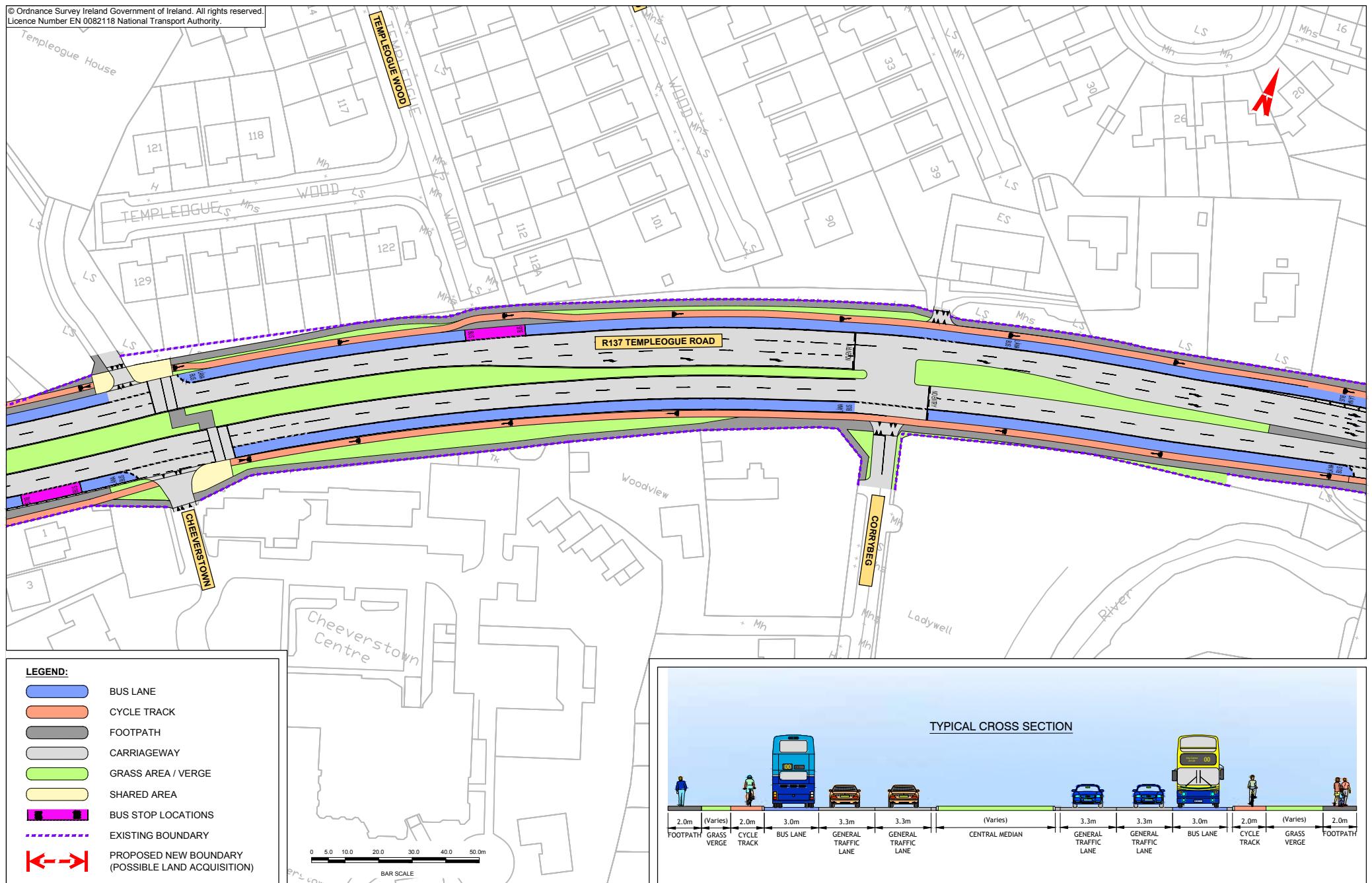
NOTE: The Emerging Preferred Route shown on the following drawings is indicative only and is subject to change following consultation and as part of the design development process.

MAP 1: Emerging Preferred Route

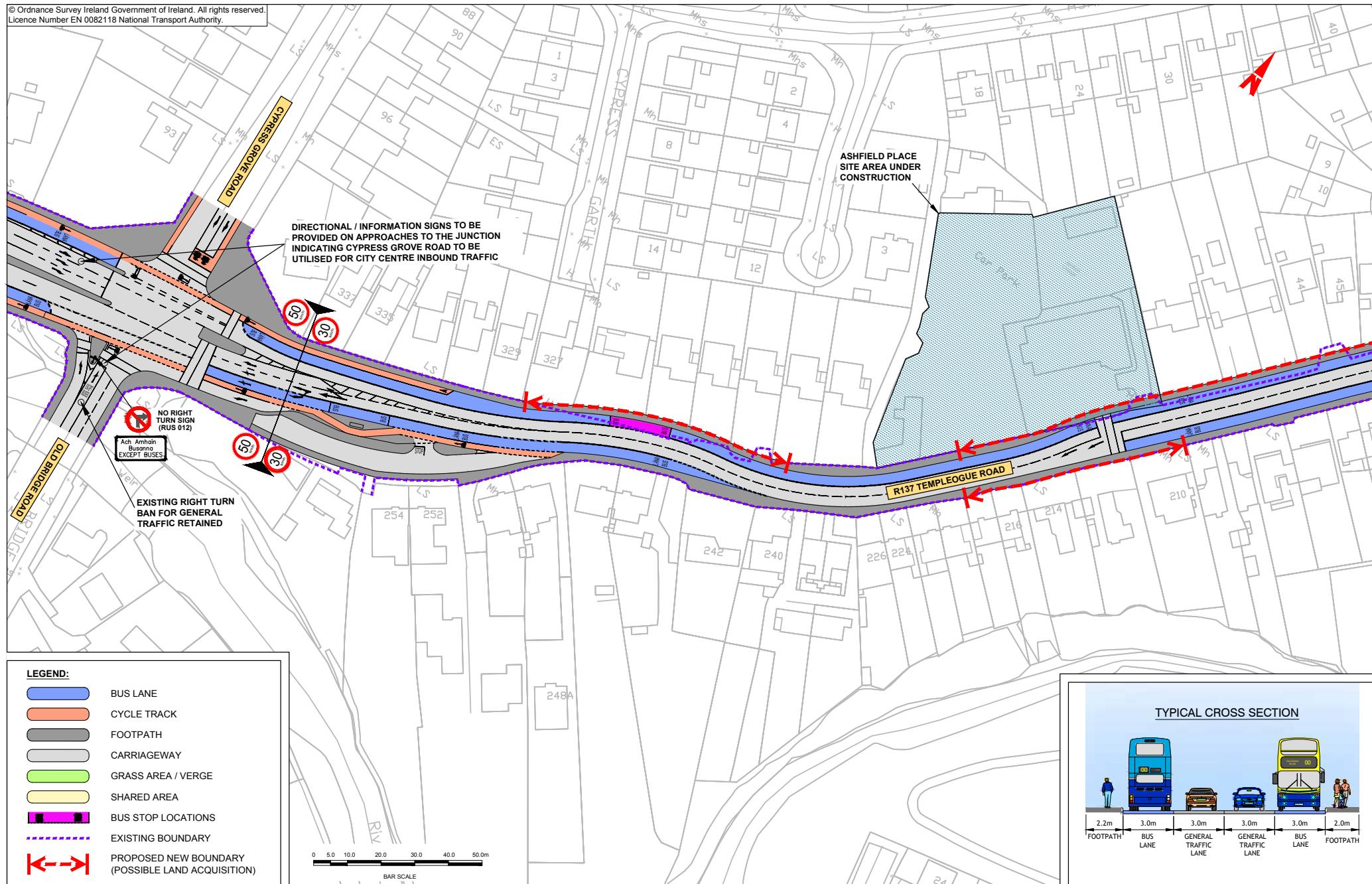

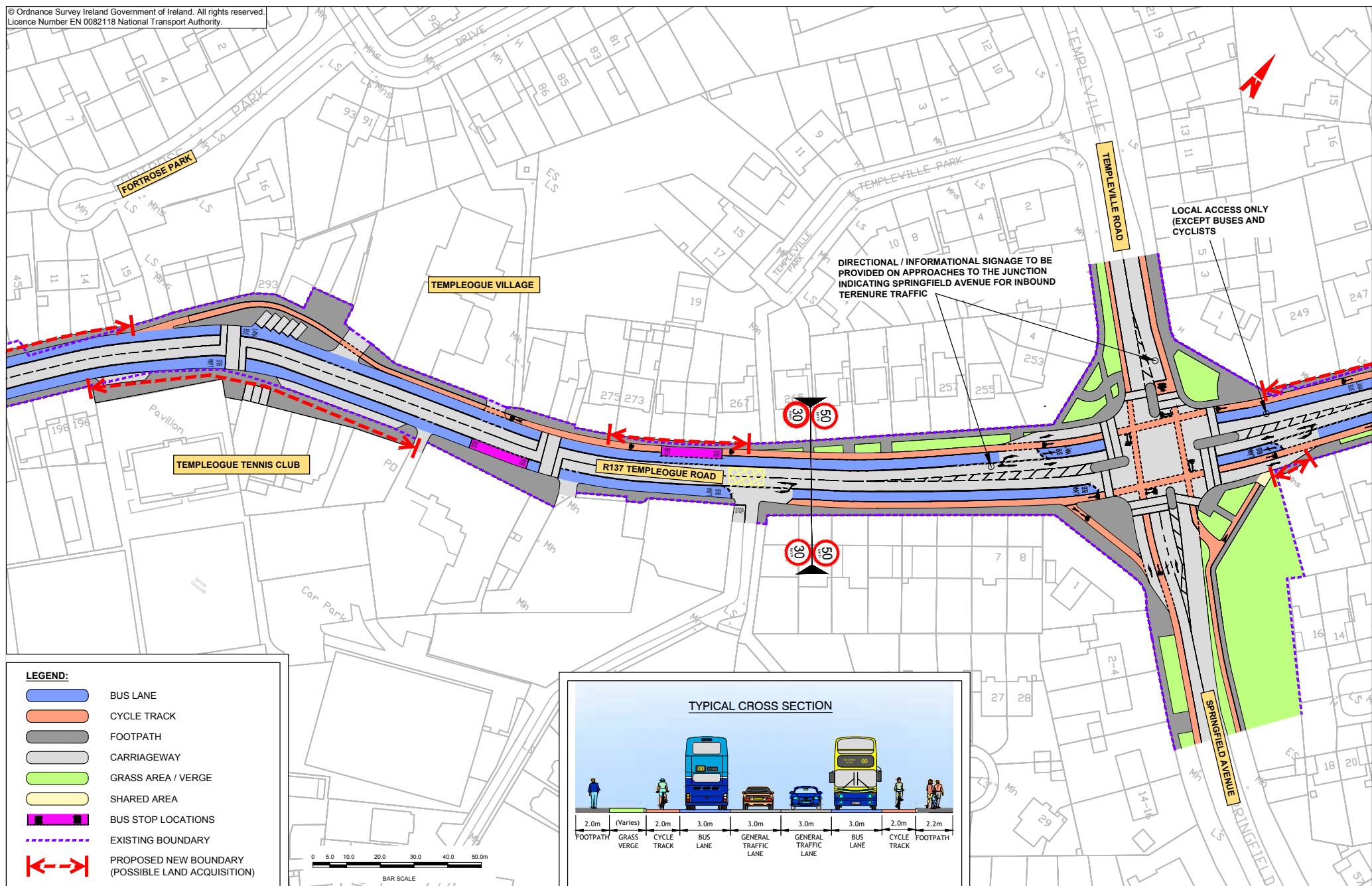

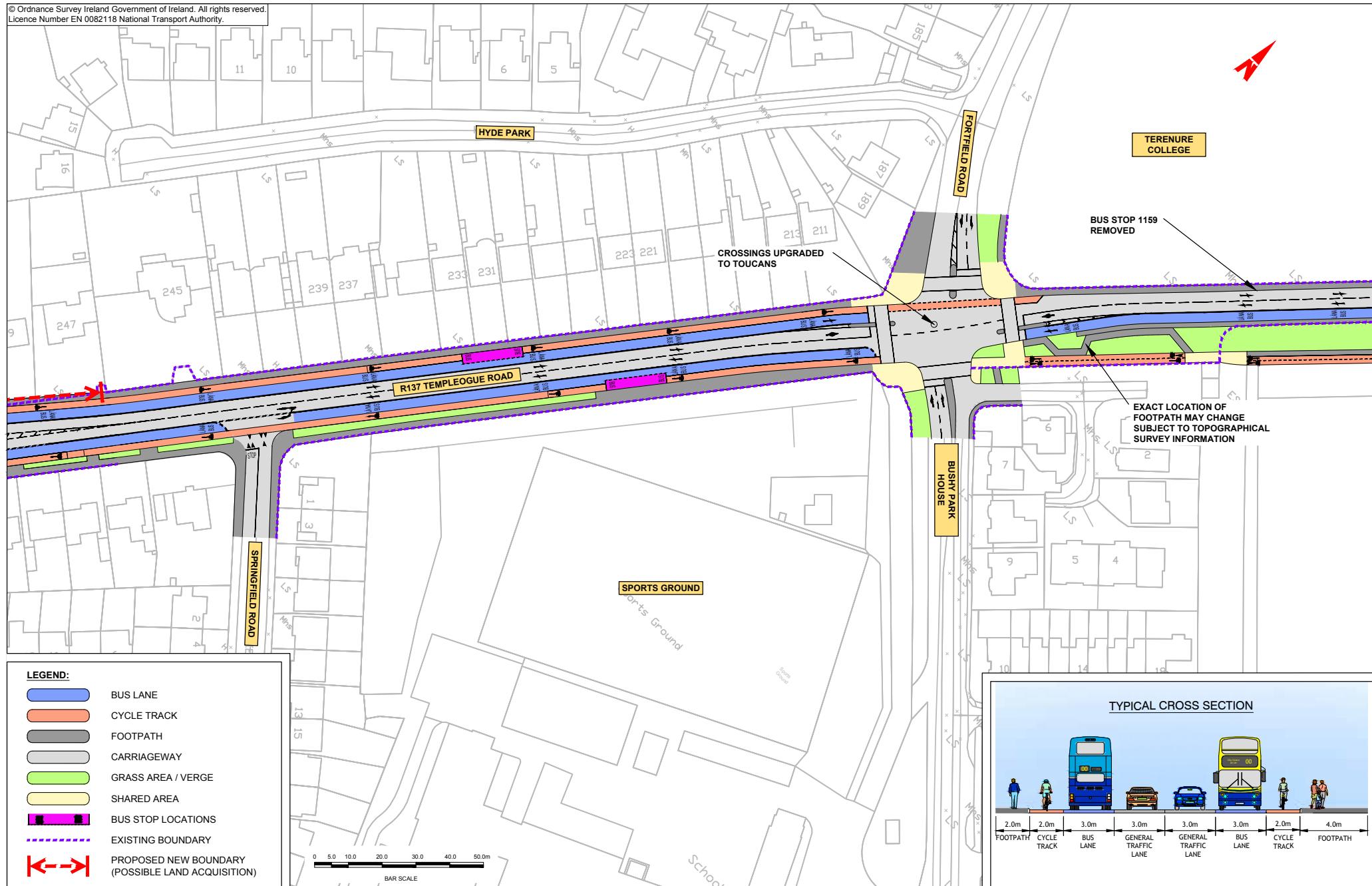

MAP 5: Emerging Preferred Route

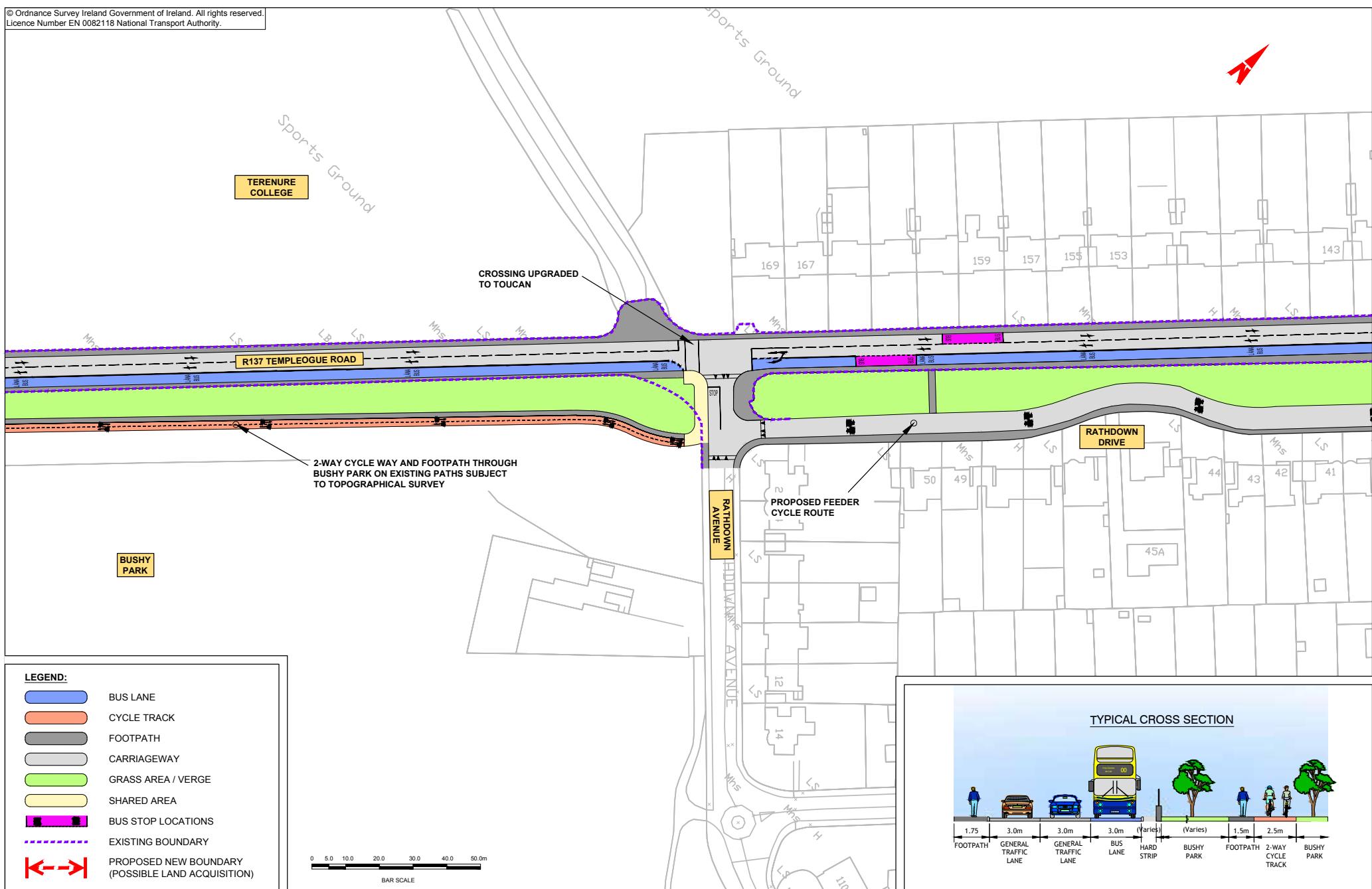

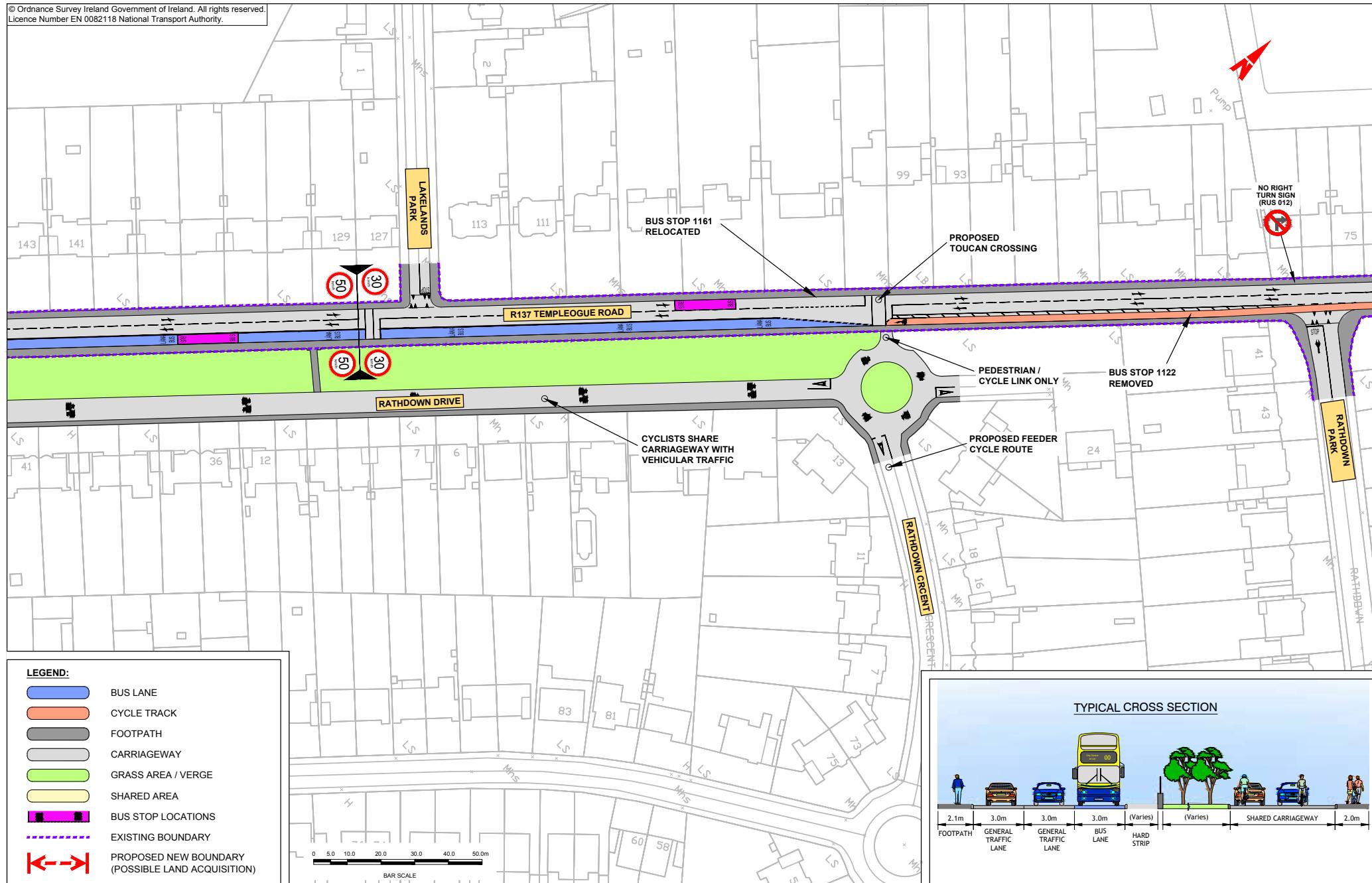
MAP 7: Emerging Preferred Route

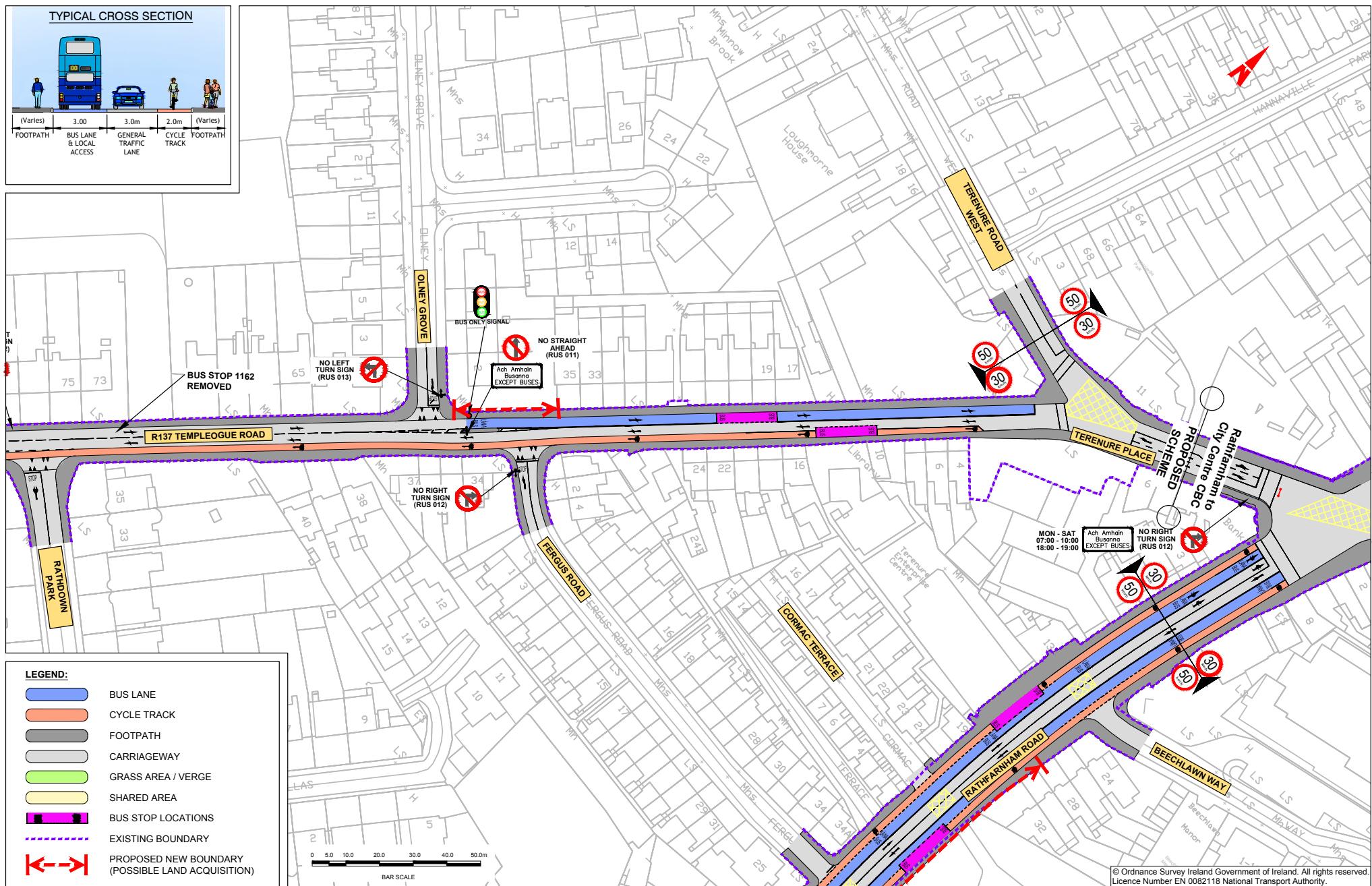

© Ordnance Survey Ireland Government of Ireland. All rights reserved.
Licence Number EN 0082118 National Transport Authority.

MAP 9: Emerging Preferred Route

An tÚdarás Náisiúnta Iompair
Dún Scéine
Lána Fhearchair
Baile Átha Cliath 2
D02 WT20

www.busconnects.ie

Project Ireland 2040
Building Ireland's Future